

Labā ziņa

Sanāksme lauksaimniekiem

Lauku atbalsta dienesta Ziemeļaustrumu reģionālā lauksaimniecības pārvalde informē, ka 11. aprīlī plkst. 10.00 Brīvības ielā 46a, Balvos, notiks sanāksme lauksaimniekiem, kur apspriedīs aktuālus jautājumus: platību maksājumu jaunā sezonā; LAP aktualitātes (projekti); izmaiņas bezakcīzes dīzeļdegvielas saņemšanas nosacījumos; klientu apkalpošana pārvaldē; kontrole u.c.

Slikta ziņa

Aktivizēsies ērces

Iestājoties pavasarim, mostas ne tikai dzīvnieki, bet arī cilvēku vēlme atpūsties pie dabas. Tas ir laiks, kad aktivākas kļūst arī ērces, kas pēdējos gados arvien biežāk pārnēsā bīstamo ērcu encefalītu. Saskaņā ar Latvijas Infektoloģijas centra datiem 2011. gadā kopumā visā Latvijā reģistrēti 429 saslimšanas gadījumi ar šo smago slimību, kas ir ievērojami vairāk nekā 2009. un citos iepriekšējos gados.

Interesanta ziņa

Mācīsies rakstīt projektus

Viļakas novada dome parakstījusi līgumu par 50 pašvaldības iestāžu vadītāju un darbinieku apmācību, kas ilgs no 1. aprīļa līdz 31. decembrim. Projekta īstenošanas gaitā viņi iepazīsies ar projektu plānošanas metodoloģiju, ar dažādiem Eiropas Savienības un ārvalstu finanšu instrumentiem, kuros ir iespējams sagatavot projektu pieteikumus, apgūs iemaņas projektu pieteikumu sagatavošanā, kā arī iedziļināsies projekta budžeta plānošanā, izziņās neskaidros jautājumus par publicitāti projektiem, iepirkuma procedūru, būvniecības normatīviem un īpašumtiesības formām.

Nepalaid garām

Svētki ievieš korekcijas

Šis nedēļas kalendārs vēsta, ka ar joni tuvojas Lieldienas. Četras brīvdienas ievieš korekcijas arī laikraksta "Vadugums" kolektīva darbā. **Nākamā avīze iznāks ceturtdien, 5. aprīlī.** Sludinājumus redakcijā var iesniegt līdz 4. aprīļa pulksten 12.

Nākamajā
Vadugunī

● Darbi siltumnicā
Jauno ražu gaidot

● Rugājietie pārstāv Latviju
Panākumi konkursā

Atklāj izstādi

Karikatūru meitene. Izstādes "odziņa" bija karikatūru meitene jeb divpadsmitgadīgā Daniela Gruzina. Tēru viņai palīdzēja darināt mamma Ieva Gruzina, bet karikatūras uz tā zīmēja Gaļina Gruzina. Tērs jau guvis atzinību divās modes skatēs - "Pa modes pakāpieniem" Balvos un "Sniega karaliene" Lietuvā.

1. aprīlī Balvu Novada muzejā atklāja pirmo karikatūru konkursa "A pie mums - Latgalē" izstādi. Tajā aplūkojami divpadsmit autoru iesūtītie, kā arī Balvu Mākslas skolas audzēkņu darbi.

Atklājot pasākumu, Balvu Novada muzeja direktore Iveta Supe visus mīļi sveica Pūpolsvētdienā, kā arī atgādināja, ka 1. aprīlis ir izjokošanas diena. Viņa klātesošos vīriešus aicināja pacelt mazas glāzītes ar dzērienu, bet, dzirdot aizbildinājumus, ka viņi ir pie stūres, atklāja mazo glāziņu saturu: "Mūsu valstī pat no kokiem spiež sulu!" Muzeja direktore nešaubās, ka humors ir mūsu dzīves vitamīns. Jautāta, vai labāk patik izjokot citus, vai būt pašai izjokotai, I. Supe atzina, ka parasti tos, kurus mēs vēlamies izjokot, tam neļaujas.

Karikatūru izstāde muzejā būs aplūkojama divas nedēļas, bet pēc tam, kā informēja muzeja darbiniece, to piedāvās izstādīt iestādēs un uzņēmumos. Līdz 10. maijam ikvienam interesentam ir iespēja nobalsot par, viņaprāt, labāko karikatūru, kas, iespējams, saņems skatītāju simpātiju balvu. Konkursa uzvarētājus kompetenta žūrija paziņos Mākslas dienai veltīto pasākumu noslēgumā 10. maijā. Karikatūru konkursa idejas autore Gaļina Gruzina ir pārliecināta, ka karikatūrām

jābūt bez vārdiem saprotamām. Arī pie izjokošanas, viņasprāt, rūpīgi jāpiedomā: "Katrā notikumā, pat negatīvā, jāspēj saskatīt pozitīvais. Humors mums ļauj dzīvi neuzvert tik sāpīgi un nopietni. Diemžēl dzīves negāciju ir ļoti daudz, un tās karikatūras, ko zīmēju, piemēram, pirms astoņiem gadiem joprojām ir aktuālas." Tāpat pieredzējusi karikatūriste pastāstīja, ka 1. aprīlī viņu pirmā izjokojusi mazmeitiņa Daniela Gruzina, kura pavēstīja, ka sāp vēders. Kamēr Gaļina spriedusi, ko darīt, pusaudze iesaucās: "April, april!"

Karikatūru izstādē līdzās mazāk pazīstamu autoru darbiem skatāmi arī profesionāļu zīmējumi, piemēram, mākslinieka Pētera Greizdāna asprātīgās karikatūras, kas skatītājos izraisa dažādas pārdomas. Vienā no karikatūrām attēlots koks ar uzrakstu: "Pētera Stroda Latgaļu rakstu valodas ortogrāfijas noteikumi, apstiprināti 1929. g." Turpat uz koka stumbra, kuru zāgē divi cilvēciņi, ir vēl divi uzraksti: "Muna volūda" un "Mums gūds". Ne mazāk interesants ir cits darbs, kur redzama govys ar nošu cilpu kaklā, aiznaglotu logu un citām ne mazāk interesantām detaļām. Izstādes apmeklētāji bija vienprātīgi, ka ceļošana smaīdu pasaulē ir savdabīgs impulss uz mirkli apstāties, lai pasmaidītu par sevi, draugiem un kaimiņiem. "Pasmaidiet arī jūs," novēl karikatūru autori.

E. Gabranovs

Atbild uz lauksaimnieku jautājumiem.

2. lpp.

Žiguros aizvada vokālo ansambļu skati.

4. lpp.

Vārds žurnālistam

Gaiss pilns savādu pavasara nojausmu, skaņu, smaržu un pārdomu. It kā klusināt šai Klusajā nedēļā gribēdama, daba ar sniegu un lietu piebremzē mūsu straujo skrējieni. Dzeram kļavu un bērzu sulas, košļājam pumpurus un domājam, kā garīgās pasaules pārzinātāji spēj nomierināt prātu, kā prot pakāpties solīti atpakaļ, lai saprastu, kādēļ dzīvojam. Pūpol-svētdienā Rēzeknes Jēzus Sirds katedrālē vēlreiz sadzirdēju, ka sekas cilvēku garīgām un emocionālām problēmām, pretenzijām pret dzīvi un zemam pašvērtējumam ir ķermeņa fiziskās saslimšanas. Cilvēks veselīgi ēd, dzer ūdeni, sporto, lai radītu sajūtu, ka dzīvo pareizi. Tas prasa gribasspēku, līdzekļus, laiku. Turpretī garīgās pasaules pārzinātāji labsajūtu gūst nevis no tā, ko apēd un kā atpūšas, bet gan no tā, kādas domas domā. Kāpēc pēc baznīcas apmeklējuma ir tik viegli un labi? Atbildi mēs zinām. Zinām arī psihologu atziņu, ka "tas, ko jūs domājat par sevi, arī esat jūs paši, un tieši tāda būs jūsu dzīve". Ar prātu mēs daudz ko nevaram izskaitļot, jo, kā zināms, prāts nomodā izmanto tikai dažus procentus no zemapziņā esošās informācijas. Tāpēc pieklusināsim prātu, ļausimies intuīcijai un sagaidīsim Lieldienas tā, kā to katrs sajūtam. Ar atvērtu sirdi un dvēseli.

Zinaida Logina

Latvijā

Pieprasa izdot tiesāšanai. ASV tiesībsargājošās iestādes Latvijai pieprasījušas izdot tiesāšanai divus iespējamus kibernetiziedzniekus – Pēteri un Marinu Šahurovus, kurus pērnvasar aizturēja Rēzeknē vērīnīgā, starptautiskā Federālā izmeklēšanas biroja veiktā operācijā. Par viņu izdošanu lems Latvijas Ģenerālprokuratūra.

Konkurss rada aizdomas. Rīgā izsludinātais konkurss par atkritumu šķirošanas nodrošināšanu rada aizdomas, ka atkritumu apsaimniekošanas biznesu lobē ekspremjera Andra Šķēles interesēs. Viens no izsludinātā konkursa galvenajiem noteikumiem paredz, ka šķirošanai jānotiek Getliņu izgāztuvē. Atkritumu biznesā esošie uzskata, ka "Ekodoktrīnas" uzvara draud ar monopoli atkritumu jomā.

Negodīga auto sadale. Nav skaidrs, pēc kādiem nosacījumiem Valsts policija sadalījusi nesen iegādātās bezceļiem paredzētās pilnpiedziņas automašīnas, jo lielākoties tās palikušas Rīgā. Pēc kaislibām ap vērīnīgo policijas automašīnu nomas līgumu daļa jauno spēkratu saņēmti un jau sadalīti pa iecirkņiem. Jaunās automašīnas daudzas policijas nodaļas gaidīja kā atpestīšanu, lai beidzot varētu uzlabot nolietoto autobāzi. Lauku iecirkņos arī cerēja, ka beidzot saņems spēkratus, ar kuriem varēs braukt pa bezceļiem. Tomēr auto sadale notikusi nevis saskaņā ar policijas darbinieku ikdienas vajadzībām, bet kārtējo reizi nostrādājis amatpersonu svarīguma princips.

Var noformēt elektronisko identifikācijas karti. Ar 2.aprīli iedzīvotājiem visā Latvijā Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes teritoriālajās nodaļās būs iespējams noformēt jauna veida personu apliecināšu dokumentu – personas apliecināšu elektronisko identifikācijas karti. Šis dokuments nebūs obligāts, un iedzīvotāji turpmāk varēs izvēlēties, kādu dokumentu noformēt un izmantot.

Nebūs saimnieciskās komisijas. Saeimā ar 1.aprīli vairs nebūs Saimnieciskās komisijas, savukārt Pilsonības likuma izpildes komisiju turpmāk sauks par Sabiedrības saliedētības komisiju. Saimnieciskās komisijas funkcijas turpmāk uzņemsies Saeimas prezidijs.

Jauna iestāde. Jauno Slimību profilakses un kontroles centru, kas sāka darbu 2.aprīli, pagaidām vadīs līdzšinējā Nacionālā veselības dienesta Pētniecības un statistikas departamenta direktore Iveta Gavare.

Kompromisi panākti. Labklājības ministre Ilze Viņķele uzsver, ka vairāki kompromisi, ko vēlas kritiķi, jau panākti, piemēram, saglabājot priekšlaikus pensioņniešanos iespējas, ko sākotnēji bija plānots atcelt vispār. Līdz ar to vienīgais, par ko vēl varētu diskutēt, ir pensioņniešanos vecuma celšanas pakāpeniskums.

(No interneta portāliem www.tvnet.lv, www.delfi.lv, www.apollo.lv)

Seminārs

Pārrunā lauksaimniecības aktualitātes

Latvijas lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Balvu nodaļa aizvadītajā nedēļā Balvos organizēja divus informatīvus seminārus lauksaimniekiem.

Aicina vakcinēt dzīvniekus

27.martā zemnieki uzzināja par ES platību maksājumiem, Nodarbinātības valsts aģentūras (NVA) piedāvātajiem pakalpojumiem, aktualitātēm veterinārās uzraudzības jomā, izmaiņām Valsts meža dienesta darba organizācijā.

Viena no aktualitātēm, ko pastāstīja Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes ES tiešo maksājumu daļas vadītāja Ilona Ločmele, ir tā, ka visiem lauksaimniekiem par izmantojamo zemi ir vajadzīgi nomas līgumi. Lauksaimnieki, kuri šogad vēlēties uzsākt bioloģisko saimniekošanu un saņemt par to maksājumus, to nevarēs izdarīt, jo līdz 2014.gadam nevarēs uzņemties jaunas saistības. Bloku kartes šogad sāks pieņemt ar 16.aprīli, Balvos tās varēs saņemt un iesniegt ar 17.aprīli, elektroniski – sākot ar 2.aprīli.

NVA Balvu filiāles vadītāja Sandra Kindzule aicināja klātesošos apmeklēt NVA filiāli un pieteikt darba vakances. Lauksaimnieki uzzināja vairākas iespējas, kā iesaistīties piedāvātajos pasākumos un iegūt savā saimniecībā vajadzīgo strādnieku. Vairākos no pasākumiem pusi algas darbiniekam maksā valsts, pusi – darba devējs. Iespējams vienoties arī par apmācību organizēšanu pēc darba devēja pasūtījuma. Lai pamanītu sev interesējošu speciālistu, darba devējs drīkst piedalīties bezdarbnieku apmācību eksāmenos.

Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) pārstāve Sandra Vanaga informēja par dzīvnieku infekcijas slimībām un skaidroja, kad un rēķinoties ar kādu naudas summu jānoņem dzīvniekiem asins analīzes. "Neaizmirstiet par suņu un kaķu vakcināciju pret trakumsērgu – tie jāvakcinē katru gadu. Ja dzīvnieki nebūs vakcinēti, var tikt piemērots naudas sods," uzsvera S.Vanaga. Cūku turētājiem, kuri realizē gaļu, viņa atgādināja, ka cūkas jākauj kautuvē, nevis mājās apstākļos. Ja iegādājas cūkas pašpatēriņam, tad nākamajā mēnesī tas ir jāpaziņo Lauksaimniecības datu centram.

Iesaka stāties asociācijā

29.martā par aktualitātēm bioloģiskajā saimniekošanā lauksaimniekiem stāstīja sertifikācijas institūciju "Vides kvalitāte" un "Sertifikācijas un testēšanas centrs" pārstāves – inspektore Baiba Tīdemane un galvenā eksperte Vija Rāka.

Bioloģisko saimniecību skaits, salīdzinot ar 2005.-2006.gadu, ir samazinājies, toties palielinājies bioloģisko pārstrādes uzņēmumu skaits. Pēdējos gados pieaudzis to saimniecību skaits, kas nodarbojas ar mājražošanu, piemēram, skābē

Foto - A.Krisanovs

Skaidro aktualitātes. Sertifikācijas institūcijas "Sertifikācijas un testēšanas centrs" galvenā eksperte Vija Rāka ieteica, ka mūsu pusē lauku saimniecības varētu pievērsties kartupeļu audzēšanai un cietes ieguvei.

kāpostus, audzē un kaltē ārstniecības augus, gatavo piena pārstrādes produktus, cep maizi. Ik gadu pieaug sertificēto platību skaits, lielākā daļa no sertificētajām saimniecībām apsaimnieko no 21 līdz 100 ha zemes platības. V.Rāka skaidroja, ka 2011.gadā sertificēti 1271 uzņēmums – 24 no tiem nodarbojas ar pārstrādi, pārējie - ar ražošanu. Palielinājies arī uzraudzībai pakļauto lopkopības saimniecību skaits. Piena lopkopības saimniecībās problēmas sagādā ganāmpulka nodrošināšana ar pilnvērtīgu barību. Runājot par problēmām augkopībā, lektore uzsvera, ka saimniecībās izmanto nekvalitatīvu sēklas materiālu (nesertificētu sēklas materiālu vajadzētu dēvēt nevis par sēklu, bet dīgstošiem graudiem); pārāk maz novērtē augu sekas (tas ir, kad katru gadu vienā un tajā pašā laukā audzē ko citu) nozīmī; augkopības saimniecībās noplicina augsni, neiestrādājot kūtsmēslus un nepietiekami audzējot zaļmēslojuma augus; nepietiekami apstrādā augsni, neievēro agrotehniskos termiņus; sējumos un stādījumos izplatītas nezāles. "Tas, ka zemnieki saka: "Es tajā laukā neko nedaru," ir slikta prakse. Ja sējumi netiek pārsēti, ja katru gadu vienā vietā ierakts piemājas dārzs, tad uz labu ražu grūti cerēt. Svarīgi, lai sētu kvalitatīvas kultūras, kas dotu gaidīto ražu," atzina V.Rāka.

Pie riska faktoriem augkopībā viņa minēja nepietiekamu bioloģiskās un konvencionālās produkcijas nodalīšanu; izmantotu nesertificētas sēklas materiālu, Valsts Augu aizsardzības dienesta (VAAD) atļauju trūkumu konvencionālās sēklas izmantošanai; informācijas trūkumu par ražošanas procesu un ierakstu par saražoto produkciju.

Lopkopības saimniecībās problēmas sagādā bioloģiski ražotas spēkbarības trūkums; informācijas un sadarbības trūkums starp graudaudzētājiem un lopkopības saimniecībām; ganāmpulka paplašināšanai iepirktie neatbilstoša

vecuma un dzimuma dzīvnieki (ja paplašina ganāmpulku ar bioloģiskiem dzīvniekiem, tad nav ierobežojumu ne vecumam, ne dzimumam, bet no konvencionālām saimniecībām drīkst iepirkt tikai sieviešu kārtas dzīvniekus, kas nav atnesušies). Inspektori saimniecībās bieži vien pamana nepilnības saražotās un iepirktais lopbarības uzskaitē, veterināro medikamentu lietošanas gadījumu reģistrācijā, dzīvnieku labturības prasībām neatbilstošus turēšanas apstākļus (šaurība kūti, pakaišu trūkums, teļu piesieta turēšana). Uz inspektora vizītes laiku lauksaimniekiem jāsatavoj nepieciešamā dokumentācija, piemēram, lauku vēsture, apliecinājums par iepriekšējā gadā gūtajiem ieņēmumiem no lauksaimnieciskās ražošanas (deklarācijas kopija, D3 forma), citādi var noteikt atkārtotu vizīti, par ko jāmaksā krietna naudas summa. Lektore atbildēja uz lauksaimnieku jautājumiem, savukārt par iebildumiem, kas attiecas uz bargajām prasībām, ieteica interesēties citās institūcijās, kas pieņem likumus un noteikumus. Lai saimniecību īpašnieki varētu panākt kādu labvēlīgu risinājumu, kā atzina V.Rāka, vēlams iestāties un kopīgi darboties bioloģiskās lauksaimniecības asociācijā.

Semināru par bioloģisko saimniekošanu apmeklēja kupls skaits lauksaimnieku, kas liecināja par lielu interesi un arī neskaidrībām vairākos jautājumos. Lektore sauca vairākus iemeslus, kāpēc lauksaimniekiem varētu samazināt maksājumus, bet uz kāda Krišjāņu pagasta zemnieka jautājumu, par ko zemniekiem varētu piešķirt prēmiju, nevarēja atbildēt. Inspektore Baiba Tīdemane aicināja lauksaimniekus pievērst lielāku uzmanību dokumentācijai, piemēram, pie dzīvnieku barības devām neaizmirst uzrakstīt arī minerālbarības nosaukumus un devas.

A.Socka

Vai novados vajag savas partijas?

Viedokļi

Ir jāmaina daudz kas vairāk

ANDRIS KAZINOVSKIS, Balvu novada domes priekšsēdētājs

Jautājums, vai novados vajadzīgas partijas, jāpārformulē citādi, proti, cita varianta bezmaz vai nav. Politiskās partijas, kādas šobrīd ir Latvijā, lielākoties risina jautājumus, kas svarīgi galvaspilsētā, Pierīgā un, iespējams, kādā lielākā pašvaldībā. Politikus diemžēl maz interesē lauku un reģionu problēmas. Šobrīd tās ir atstātas novārtā, ko mēs redzam ik dienu – ekonomiskā situācija, dzīves līmenis, bezdarbs u.t.t. Nevienmērīgā attīstība joprojām

izpaužas un kļūst vēl krasāk redzama budžeta, kā arī Eiropas līdzekļu apgūšanas ziņā. Līdz ar to vietējie cilvēki meklē citas iespējas, kā tapt sadzirdētiem, kā veicināt sava reģiona izaugsmi. Viens no veidiem jeb metodēm ir reģiona partiju veidošana, kas, manuprāt, ir kārtējā nepilnība Latvijas politikā. Kāds turpmākais scenārijs? Reģionālās partijas startē pašvaldību vēlēšanās, iegūstot vairāk vai mazāk lielu varu pašvaldībās, bet pēc tam, tuvojoties Saeimas vēlēšanām, noslēdz sadarbības līgumu ar tā sauktajām lielajām partijām. Tā, piemēram, jau bija "Latvijas ceļā" laikā, kad Daugavpils partija noslēdza līgumu. Ko reģiona partijas panāk? Tās panāk to, ka Saeimas vēlēšanās saņem konkrētas deputātu kandidātu vietas un reāli tiek ievēlēti Saeimā. Otrkārt, viņi sēžas ar lielo partiju politiķiem pie galda kā vienlīdzīgi partneri. Piemērs ir Zaļo un Zemnieku savienība, kas vieno četras partijas, proti, Latvijas Zemnieku savienību, Zaļo, Ventpils un Liepājas partijas. No katras puses ir viens pārstāvis, kurš strādā ZZS koalīcijā ar līdzvērtīgām iespējām. Pārrunās, lēmumu pieņemšanā visiem ir vienāds *politiskais svars*. Lūk, divas Kurzemes reģiona partijas ir panākušas sev labvēlīgu rezultātu. Uzskatu, ka to redz arī pārējo reģionu politiķi, tāpēc Vidzemē, arī Latgalē sāk veidoties jaunas reģionu partijas.

Vai Balvu novadam vajadzētu savu partiju? Nu nē, caurumu lāpišana politikā ir īslai-

cīga, bezperspektīva. Tās mainās, pazūd līderi... Piemēram, kas notiktu, ja neievēlētu Ventpili Lembergu? Pieļauju, ka, aizejot līderiem, izplēnētu arī pati nelielā partija. Nešaubos, ka nopietni jāmaina valsts pārvalde, jo šobrīd mēs ejam purva virzienā. Būtiskus jautājumus mēs skatāmies caur savu vietējo problēmu prizmu. Lielo pilsētu vadītāji raugās uz savām problēmām, mazo - uz savām, tādējādi valstiskā līmenī nav vienota skatījuma un mērķa. Lokāla politika kopēju labumu Latvijai nedod. Kuram lokālās politikas labākajam līderim konkrētā periodā izdodas panākt savu – piesaistīt līdzekļus, tas piesaista, bet tas nenodrošina visas valsts vienādu un līdzsvarotu attīstību. Ir jāmaina daudz kas vairāk un nopietnāk!

Ja nav cerību, ka kaut kas mainīsies, nav ne mērķa, ne attīstības. Latvijai agrāk vai vēlāk būs jāizdara pārmaiņas. Dzīve mums ik uz soļa atgādina un parāda, ka situācija neuzlabojas. Gluži pretēji – pasliktinās. Pirms pāris dienām Rīgā notika Pašvaldību savienības domes sēde, kur jaunizveidotas darba grupas vadītāja Sarmīte Ēlerte sprieda par bērnu dārzu finansējumu valstī. Re, 13 pašvaldībās Latvijā ir problēmas, turklāt vislielākās – Rīgā, kur bērnu dārzos bērniem pietrūkst vietu. Tajā pat laikā 100 pašvaldībās problēmu nav. Ko viņi grib? Izjaukt esošo kārtību, lai arī 100 pašvaldībās, tostarp Balvos būtu problēmas. Darba grupa izdomājusi jaunu formulu pēc

principa - nauda seko bērnam, ņemot vērā arī nekustamā īpašuma vērtību. Mēs zinām, ka nekustamā īpašuma vērtības Rīgā, Pierīgā un laukos atšķirības ir ļoti lielas. Tas nozīmē, ka laucinieki maksās rīdziniekiem papildus naudu. Princips – nauda seko iedzīvotājiem – Latvijā vairs nedrīkst būt, jo valsts jau sen neattīstās vienādi. Vismaz jādiferencē divas pieejas - Rīga, Pierīga un pārējā Latvija. Pēdējā laikā presē izskan ziņas, ka Latgalē ieradīsies glābšanas komandas, kas mums parādīs, kā dzīvot, kā attīstīties. Jā, Balvu novada domē bija atbraukuši no VARAM speciālisti, bet man nebija iespējas ar viņiem satikties. Nešaubos, ka daudzu ministriju ierēdņi nemaz nezina, kas šeit notiek. Atbrauc un viņiem bezmaz vai mutes ir vaļā, uzzinot reālo situāciju. Kas tie par glābējiem? Nav māksla saimniekot, ja ir liela nauda. Māksla ir ar minimālu naudu gudri saimniekot, lai visas lietas būtu izdarītas.

Jau var izjust, ka tuvojas pašvaldības vēlēšanas. Par to liecina opozīcijas darbība, arī deputāta Sanda Puka iecere tiesāties par atjaunošanu darbā. Šie marši un demarši mūs neapturēs – mēs darām un turpināsim darīt savu darbu. Ieceru ir ļoti daudz, un, paldies Dieviņam, viss notiek. Pašvaldību vēlēšanās startēšu, bet kā būs – rādīs dzīve!

Fakti

- Pēdējo mēnešu laikā Daugavpili nodibinātas jau trīs partijas: "Attīstības partija" ar Žannu Kulakovu vadībā, "Mūsu partija" - priekšsēdētāja Livija Jankovska un "Daugavpils Novada partija", kuras vadība uzticēta Janīnai Jalinskai.

- 24.martā Daugavpili notika jaunas politiskās organizācijas - Daugavpils novada partijas (DNP) - dibināšanas sapulce, kuras pamatu veido pašvaldības deputāti ar priekšsēdētāju Jalinskas kundzi vadībā. Daugavpils novada domē tagad no 17 deputātiem 11 ir DNP pārstāvji.

- 31.martā Kuldīgas kultūras centrā notika Kuldīgas novada partijas dibināšana.

- Vairāki desmiti cilvēku, starp kuriem ir daudzu Latgales pašvaldību vadītāji, uzņēmēji un dažādu iestāžu vadītāji, ir parakstījuši aicinājumu par Latgales reģionālās partijas izveidi. Latgales partijas dibināšanas kongress tiek plānots maija pirmajā pusē. Par saviem uzdevumiem partija izvirzījusi piedalīšanos pašvaldību, bet pēc tam - arī Saeimas vēlēšanās.

Neapmierina skatījums uz reģionālo attīstību

ANDRIS ZELČS, Viļakas novada domes deputāts

Tā kā partija, kuras biedrs biju, ir beigusī pastāvēt, bet stāvēt malā politiskajiem notikumiem negribu, tad pieņēmu piedāvājumu iesaistīties Latgales partijas veidošanas procesā. Līdz šim saņemtie piedāvājumi iesaistīties kādā no esošajām varas partijām man šķita nepieņemami, jo neapmierina šo partiju skatījums uz reģionālo attīstību.

Ceru, ka Latgales partija nebūs no tām vienas dienas partijām, kuras sarakstā startē pašvaldību vēlēšanās. Partijas dibināšanai ir jēga, ja tā kopīgi strādās Latgales labā, nesašķēloties pēc ideoloģiju, nacionalitāšu, teritoriālā principa.

Galveno uzsvāru savā darbībā partija plāno likt uz Latgales un Latvijas ekonomisko problēmu risināšanu. Partijas darbībā aicināti iesaistīties dažādu tautību, vecumu un sociālo slāņu iedzīvotāji. Valodu jautājumā partija iestāsies par latviešu valodu kā vienīgo valsts

valodu. Lielu uzmanību tā veltīs arī Latgales kultūras un tradīciju izkopšanai. Pagaidām gan vēl nav īsti zināms, kāds būs jaunveidojamās partijas nosaukums un kas būs tās priekšsēdētājs. Par to lems darba grupās un maijā paredzētajā partijas dibināšanas kongresā.

Reģioni savā attīstībā atrodas tur, kur atrodas, jo naudas plūsma valstī netiek kontrolēta. Veikli darboji it kā reģistrē Latgalē uzņēmējdarbību, bet uzņēmumi šeit neparādās. Šeit nekas nenotiek. Visa uzņēmējdarbība, transporta plūsma un ceļu izbūve notiek ap Rīgu. Iedzīvotāji no Latgales aizbrauc ne vien uz ārzemēm, bet darba un labākas dzīves meklējumos dodas arī uz Rīgu. Reģionos, it īpaši Latgalē, neredz attīstību, kaut arī pagājuši vairāk nekā 20 gadi kopš neatkarības atjaunošanas.

Viedokļus uzklusēja E.Gabranovs un I.Zinkovska

Re, kā!

Aptaujas rezultāti "Vaduguns" mājas lapā

www.vaduguns.lv

Vai novados vajag savas partijas?

Dziedātāju un klausītāju priekam

Viļakas novada pavasarīgi sapostajā Žiguru kultūras namā aizvadītajā sestdienā notika starpnovadu vokālo ansambļu skate - koncerts, kurā sevi pieteica 14 kolektīvi no pieciem novadiem.

Žiguros bija ieradies arī Litenes pagasta vokālais ansamblis ar vadītāju Dinu Markovu no Gulbenes novada. Balvu novadu pārstāvēja septiņi kolektīvi, Viļakas novadu - četri, no Baltinavas un Rugāju novadiem bija pa vienam dziedošajam kolektīvam. Žūrija nolēma uz vokālo ansambļu konkursa 2.kārtu izvirzīt Medņevas tautas nama sieviešu vokālo ansambli "Melodija", kuru vada Inita Raginska, un Bērzpils pagasta sieviešu vokālo ansambli, kuru vada Daiga Griestiņa. Abi kolektīvi saņēma augstāko novērtējumu - 41 un 40,5 punktus. Viļakas kultūras nama senioru krievu ansamblis "Sudaruški" šoreiz nekāroja pēc vērtējuma, bet dziedāja savam un citu priekam. Koncerta noslēgumā skatītājiem koncertu dāvināja Sprukuļu ģimene.

Apsveic klātesošos un vēl izdošanos. Viļakas novada izglītības, kultūras un sporta nodaļas kultūras metodiķe Sandra Ločmele (no kreisās) un vakara vadītāja Sanita Orlovska apsveica visus skates dalībniekus un vēlēja veiksmi. "Skatītāji redz un dzird vienu, bet profesionāla žūrija vērtē pavisam citus uzstāšanās un skanējuma kritērijus," uzskata S.Ločmele.

Priecē uzvara. Daiga Griestiņa vada divus vokālos ansambļus - Krišjāņu tautas nama vokālo ansambli "Elija" un Bērzpils pagasta sieviešu vokālo ansambli. Tagad par bērzpīliešiem jātur ikšķi, lai viņiem veicas konkursa 2.kārtā.

Neparasti un skaisti. Spilgti zilos tērpos kā rudzupuķes, ar neparastu uzstāšanos un skaistu dziedājumu žūriju un skatītājus pārsteidza Medņevas tautas nama sieviešu vokālais ansamblis "Melodija", kuru vada Inita Roginska, bet koncertmeistari ir Daiga Elksnīte un Vilis Cibulis. Flautu spēlēja Arnis Prancāns. Medņevas dziedātājas guva visaugstāko žūrijas novērtējumu.

Stingra un profesionāla žūrija. Tajā strādāja kordiriģents, kamerkora "Ave sol" mākslinieciskais vadītājs Uldis Kokars, kordiriģents un mūzikas pedagogs Roberts Liepiņš, diriģente Māra Meziņa no Gulbenes novada. "Ir grūti jums stāties žūrijas priekšā, un mums ir grūti jūs izvērtēt, jo uztraukums - tas māksliniekiem ir tikai normāli. Viena problēma - vairākos novados, arī Apē, Alūksnē, Gulbenē un pie jums trūkst soprānu balsis, toties ir lieliskialti," noslēgumā savu vērtējumu puda Roberts Liepiņš. Viņš slavēja koncertmeistara Ģirta Ripas spēli un piebilda, cik svarīgi ansambļiem izvēlēties pareizo repertuāru.

Ar vijoli - Ieva Jurjāne. Viņa palīdzēja labāk skanēt Daigas Elksnītes vadītajam Žiguru kultūras nama vokālā ansambļa "Relako" dziesmām.

Viļakas kultūras nama sieviešu vokālais ansamblis "Cansone". Ar kolektīvu strādā Ilona Bukša, bet koncertmeistari ir Jeļena Laicāne un Ivars Kuprišs.

Skatītāji vēlas atkātojumu. Ar ilgiem aplausiem skatītāji pavadīja Kubulu pagasta kultūras nama jaukto vokālo ansambli, kuru vada Anastasija Ločmele.

Uzstājas Sprukuļu ģimene. Viņu dziedājums un muzicēšana skatītājos uzjundīja augstu emociju vilni, jo savējos redzēt uz skatuves savā pusē nav tas pats, kas televizoru ekrānos "Dziedošo ģimeņu" šovā.

Plūstoši un raiti. Kubulu pagasta kultūras nama sieviešu ansamblis "Vakarblāzma" pirmsākumos balsis bija ielocījis maija dziedājumos pie Krustiņiem. Nu sievas ar savu vadītāju Lieni Akmeņkalni guva pelnītu atzinumu - viņu sniegumu novērtēja ar 39,33 punktiem.

Īsumā

Par mežu caur spēli

23.martā Stacijas pamatskolā notika vides izziņas spēju konkurss "Iepazīsti vidi", kura uzdevums bija bērnos un jauniešos veidot izpratni par Latvijas lielāko bagātību – mežu. Tādēļ 3.klases skolēni kopā ar skolotāju Gunitu Pugeju izveidoja spēli "Esi draugs ar mežu", kas domāta 3. – 8.klašu skolēniem. To var spēlēt gan četři atsevišķi spēlētāji, gan četras komandas. G.Pugeja priecājas, ka bērni paši sagatavoja visu spēles aprīkojumu – lauciņu, kociņus, zaļās sirsniņas, izdomāja spēles uzdevumus, miklas, kā arī sagatavoja uzdevumu atbilžu lapas. Izspēlējot spēli, ikviens varēja nostiprināt savas zināšanas par mežu kā dabas sastāvdaļu, tā aizsardzību, mežsaimniecību, meža veltēm un atpūtu mežā.

Svešvalodu nedēļa Rugājos

Vienu marta nedēļu Rugāju vidusskolas skolēni un skolotāji veltīja svešvalodām. Angļu valodas nedēļas, kas bija veltīta šovasar Londonā paredzētajam olimpiskajam spēlēm, moto bija "English Rulzz" (angļu valoda rullē). Par godu šim notikumam 3. – 8.klašu skolēni piedalījās savas skolas angļu valodas olimpiskajās spēlēs. To laikā viņi pildīja saistošus uzdevumus angļu valodā – veidoja vārdu čūsku, minēja krustvārdu miklas, risināja atjautības uzdevumus, kā arī vārdu un teikumu daļu savienošanas un citus uzdevumus. Savukārt 9. – 12.klašu audzēkņi piedalījās intelektuālajā komandu spēlē angļu valodā "Focus on the UK". Viņu mājas darbs bija ieskatīties Apvienotās Karalistes interneta mājas lapās, pamēģināt ierunāt jebkuras filmas epizodi angļu valodā, izdomāt komandas nosaukumu un parūpēties par tās ārējo veidolu. Pati spēle sastāvēja no divām daļām – viktorīnas par Apvienoto Karalisti un filmas epizodes ierunāšanas.

Ar prieku skolēni piedalījās arī Rugāju novada vidusskolas krievu valodas skolotājas N.Garās rīkotajā krievu valodas nedēļā, kuras moto bija "Saistošā gramatika". 6. – 7.klašu skolēnu uzdevums bija sacerēt dzejoli, bet 8. – 12.klašu audzēkņi pārbaudīja savas zināšanas kulturoloģijā. Bērni zīmēja Tatjanas dienai veltītus zīmējumus, ar lieliskiem panākumiem piedalījās Gulbenes vidusskolas rīkotajā atklātajā krievu valodas olimpiādē, kā arī citās aktivitātēs.

Organizē Vecāku dienas

28. un 29.martā Balvu Amatniecības vidusskolā notika Vecāku dienas, kur skolēnu vecākiem bija dota iespēja apmeklēt mācību stundas, tikties ar mācību iestādes vadību, sava bērna klases audzinātāju un mācību priekšmetu skolotājiem, kā arī iepazīties ar skolas vidi. 29.marta vakarā vecāki bija aicināti apmeklēt kopsapulci, lai noklausītos arī psihoterapeites Ivetas Gargurnes stāstījumu par vardarbību skolēnu vidū un to, kas jādara vecākiem, lai to novērstu. Skolas direktore Sarmīte Cunska uzskata, ka kopsapulču laiks tomēr ir pagājis un šobrīd mācību iestādes pedagogi liek uzsvāru uz individuālo darbu ar vecākiem: "Nākamajā mācību gadā kopā ar psihoterapeiti esam iecerējuši izveidot kaut ko līdzīgu "vecāku skoliņai", kurā pārrunāsim sasāpējušos jautājumus."

Nepalaid garām

Ja vēlies studēt informācijas tehnoloģijas

SIA "DPA" sadarbībā ar Latvijas izglītības fondu jau piekto gadu izsludina Ls 1000 stipendiju konkursu 12.klašu skolēniem "Nāc studēt informācijas tehnoloģijas – Mēs atbalstīsim!". Stipendijas mērķis ir veicināt skolēnu interesi par informācijas tehnoloģijas zinātnēm, pilnveidot mācību sekmes, motivēt un finansiāli atbalstīt spējīgos Latvijas vidusskolu absolventus izvēlēties studijas datorzinībās vai citās informāciju tehnoloģiju programmās. Šogad piešķirs arī vienu īpašu balvu – planšetdatoru - par realizētu projektu informācijas tehnoloģiju jomā. IT projekta konsultantam – skolotājam Latvijas Izglītības fonds piešķirs 100 latu veicināšanas balvu. Konkurss aicināti piedalīties Latvijas vēsturisko novadu - Kurzemes, Latgales, Vidzemes un Zemgales, kā arī Rīgas vispārīgglītojošo skolu 12.klašu absolventi. Stipendiju piešķirs 10 pretendentiem, pa diviem no katra novada un Rīgas. Pieteikšanās stipendijai un IT projektu speciālbilvai turpināsies līdz 15.maijam. Pieteikuma anketu var aizpildīt www.dpa.lv/lv/stipendijas.

Notikums

Izglīto vides jautājumos

Pirms Lielās talkas, kampaņā "Skaties dziļāk!", dažādos valsts reģionos notiek izglītojoši pasākumi vides aizsardzības jomā. Arī Balvu novada Lielās talkas koordinators Māris Verjanovs kopā ar Balvu Bērnu un jauniešu centra aktivākajiem jauniešiem un darbiniekiem jau paguvuši sarīkot vairākas aktivitātes, kā arī izveidot izglītojošu video.

Nesen kampaņas "Skaties dziļāk!" dalībnieki tikās ar bērnu dārza "Sienāzītis" audzēkņiem, bet ceturtdien Māris Verjanovs kopā ar Stacijas pamatskolas direktori Rutu Bukšu, pieciem aktīviem skolēniem, Balvu Bērnu un jauniešu centra galveno jaunatnes lietu speciālisti Ināru Frolovu un divām Balvu Valsts ģimnāzijas skolniecēm Kristīni Antonovu un Alisi Gruzduļi devās ciemos pie Bērnpils vidusskolas Krišjāņu filiāles un Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāles skolēniem. Viņu mērķis bija iepazīstināt bērnus ar vides problēmām un to risināšanu, izmantojot Stacijas pamatskolas audzēkņu veidotās spēles.

Interesanti maziem un lieliem

"Pirmajā pieturvietā - Bērnpils vidusskolas Krišjāņu filiālē - sastapām ļoti jaukus un pretimnākošus skolēnus. Lai noklausītos M.Verjanova un R.Bukšas uzrunu "Labrīt, Krišjāņi!" un aktīvi iesaistītos spēlēs, skolas zālē sapulcējās gandrīz visi skolēni," stāsta viena no aktivitātes dalībniecēm - Balvu Valsts ģimnāzijas skolniece Kristīne Antonova.

Stacijas pamatskolas bērnu un skolotājas Gunitas Pugejas izgatavotās vides spēles "Šķiro atkritumus", "Palīdzi atkritumiem nonākt pārstrādes rūpnīcā" un "Mūsu zaļās pēdas zemei" bija piemērotas atšķirīgām bērnu vecumu grupām, tādēļ ātri vien iemantoja popularitāti skolēnu vidū. Tās veidotāji lepojas, ka spēle "Mūsu zaļās pēdas zemei" savulaik ieguva 2.vietu valsts līmeņa konkursā.

Krišjāņu pagasta mazākie iedzīvotāji izrādījās vieni no ieinteresētākajiem aktivitātes dalībniekiem. "Spēle bija patiešām saistoša. Tagad zinām, kurā konteinerā jāmet stikls, kuros - citi atkritumi," pabeiguši spēli "Šķiro atkritumus", priecājās Krišjāņu filiāles 3.klases skolniece Dinija Zdanoviča un 4.klases skolnieks Ilgmārs Naglis.

Tālāk akcijas dalībnieku ceļš veda uz Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāli, kur sagaidītāji bija ne mazāk atsaucīgi. Paši mazākie ar visdziļāko nopietnību pildīja uzdoto, kamēr lielākie bērni aizvien vairāk aizrāvās ar spēles uzdevumiem.

Iedvesmo dalībai Lielajā talkā

Par piedalīšanos spēlēs visi dalībnieki saņēma nelielas piemiņas balvas. Par Vectilžas skolas mazāko bērnu grupas uzvarētāju kļuva Dastins Jaudzems. Savukārt vidējās grupas spēlei izrādījās veseli trīs uzvarētāji, bet aktivitātē "Mūsu zaļās pēdas zemei" zaudētāju vispār nebija. "Bija interesanti, un es tiešām uzzināju kaut ko jaunu, piemē-

Foto - no personīgā arhīva

Visi kopā. Akcijas noslēgumā Tilžas vidusskolas Vectilžas filiāles skolēni labprāt nofotografējas ar ciemiņiem, kuri viņiem bija sarūpējuši izzinošu un interesantu dienu.

Foto - no personīgā arhīva

Spēlē ar interesi. Krišjāņu skolas vecāko klašu skolēni ar interesi iesaistījās spēlē "Mūsu zaļās pēdas zemei", kas pirms pāris gadiem ieguvisi 2.vietu valsts mēroga konkursā.

Foto - no personīgā arhīva

Interesanti. Spēlē "Palīdzi atkritumiem nonākt pārstrādes rūpnīcā" Vectilžas jaunāko klašu skolēniem, pārvietojoties pa kartītēm, vajadzēja izdomāt, kādā veidā dažādi atkritumi nonāk pārstrādes rūpnīcā.

ram, kā var ietaupīt vairāk enerģijas," atzina šīs spēles dalībnieks, 9.klases skolnieks Guntars Voicišs, mērķtiecīgs un drosmīgs Vectilžas ielu vingrotājs. Kā pateicību par pasākumu, ielu vingrotāji nodemonstrēja savu izveicību, spēku un lokanību, ko skatītāji vēroja ar aiztūrētu elpu.

"Savu mērķi esam īstenojuši. Abu skolu skolēni ieguva jaunas zināšanas,

jaunus iespaidus un iespēju neapmeklēt dažas mācību stundas, bet aktivitātes vadītāji, iespējams, vēl vairāk," pēc skolu apmeklējuma atzina kampaņas "Skaties dziļāk!" dalībniece K.Antonova. Viņa ir pārliecināta, ka pēc tik saturīgi pavadītas dienas visi pasākuma dalībnieki un abu skolu skolēni noteikti piedalīsies Lielajā talkā 21.aprīlī.

Uzņēmība

Baro sliekas un dabū mēslojumu

Laukos cilvēki tagad arvien biežāk apgūst netradicionālas prasmes, pierādot, ka uzņēmējdarbībai var būt ļoti dažādi virzieni. Pieredzi sliekkomposta gatavošanā apguvis Kubulu pagasta iedzīvotājs JĀNIS DERGAČS. Viņa vēlme - pārliecināt un iedrošināt to darīt arī citus, jo ekoloģiski tīrs augsnes mēslojums nodar jebkuram, ja vien ir kāds zemes pleķis vai siltumnīca, kur audzēt produkciju pašpatēriņam vai arī plašākam noietam.

Jānis Dergačs, SIA "Sita Garden" valdes loceklis, vienlaikus ir arī Latvijas Biohumusa ražotāju asociācijas biedrs, tādēļ labprāt darbojas kā reģionālais konsultants ne vien Balvu, bet arī Gulbenes un Cēsaines novados. Viņam ir ko salīdzināt: kaimiņnovados iedzīvotāju aktivitāte biohumusa ražotāju jomā ir daudz atsaucīgāka un noturīgāka. Mūspusē sliekkomposta ražošanā viņam sabiedroto ir vien pāris cilvēki. Taču nav izslēgts, pieļauj Jānis, ka vēl kāds sliekaudzētājs darbojas arī ārpus asociācijas.

J. Dergača pārliecība, ka biohumusa izmantošanai Latvijā turpmāk pievērsīsies arvien vairāk iedzīvotāju. Tiem būs jāreķinās ar ES regulu, ka ar 2014. gadu aizsargjoslu teritorijās ūdenskrātuvju tuvumā minerālmēslus izmantot nedrīkstēs. "Biohumuss tad daudziem būs kā atradums," pārliecināts J. Dergačs. Viņš atklāj, ka izmēģinājuma veidā arī nomnieka laukus, kur audzēs graudaugus, tagad nomēslos ar viņu mājās saražoto sliekkompostu.

Kalifornijas sarkanās sliekas dzīvo un dara sev uzticēto darbu Kubulu pagasta "Ķauķu" mājās. Kā saimnieki tam izdomāja pievērsties? Jānis ver palielas saimniecības ēkas durvis. Kādreiz tur bija govju kūts, bet, lauku dzīves politikai mainoties, mainās arī lauku uzņēmēju intereses. Sliekas dzīvo un strādā speciāli tām sagatavotā kastē. Vienā kastē ir aptuveni kilograms slieku. Uzņēmējs atklāj, ka šo biznesu iesācis, iegādājoties 10 kilogramus slieku un tagad viņam ir jau vismaz 120 kastes. Sliekas ir pieticīgas, taču zināmi dzīves apstākļi tām tomēr jānodrošina. Tām patīk 60-70% mitra un silta vide, taču nedrīkst būt par siltu, citādi tās smok. Visaktīvāk tās strādā, ja telpās ir plus 15-25 grādi silts. Tādēļ ziemas mēnešos telpas, protams, jāapkurina. Ko sliekas ēd? Daudz ko, kas paliek pāri no sakņaugiem, siltumnīcām un arī virtuves. Taču svaigu barību tām gan nedod, vien tādu, uz kuras jau savairojušies mikroorganismi. Un vēl – pirms barību likt kastē, tā jāsamalcina vai vismaz pēc iespējas smalkāk jāsagriež. Jānis pa rokai tāpēc nolīcis maļamo aparātu, caur kuru izlaiž dažādus dārzeņus. Tie ir kartupeļi, burkāni, ķirbji, kabači, maize. Taču gaļu,

piena produktus, citrusaugļus vai tomātus gan nedrīkst dot. Malumu sajauc ar vismaz pusgadu nostāvējušiem kūtsmēsliem, līdz no tiem izgarojis amonjaks, un "liek priekšā" sliekām.

Kas ir biohumuss un ko ar to dara?

- Tas ir dabisks, slieku pārstrādāts augsnes mēslojums, kur ietilpst kūtsmēsli (80%) un bioloģisku produktu organiski atkritumi (20%).

- Novērš augsnes sablīvēšanos un bagātina ar organiskām vielām, kā arī palielina mikroorganismu daudzumu.

- Palielina augu dīgspēju par 12-25%.
- Palielina ražību par 18-28%.

- Sliekkompostu augiem nelieto vienu pašu, bet gan sajauc ar augsni. Stādu audzēšanai to lieto kā piedevu, pievienojot kūdras un trūdzemes augsnei 30-50% biohumusa.

- Salātiem, dillēm, pētersīļiem pirms stādīšanas vienmērīgi izklāj pa virsmu 150-200 g/m², tad sajauc ar augsni un samitrina.

- Stādot kartupeļus, zem katra cera pieber 50-90 gramus biohumusa.

Dāvinās ar norunu

Šopavasār Jānis Dergačs noskaņojies sliekkompostu iedāvināt visiem kaimiņiem ar norunu, ka viņiem savos dārzos un siltumnīcās jāveic novērojumi un rudenī par tiem jāizstāsta. Biohumuss no "Ķauķu" mājām aizceļojis arī uz Rīgu, jo Dergači ir ridznieki un atjaunotajās Jāņa sievas Aldas vecvecāku mājās dzīvo salīdzinoši nesen. Viņš pats ir pārliecināts, ka rezultāti būs lieliski un uz citu gadu pēc šī biohumusa ļaudis brauks gandrīz vai rindā.

Nepatīkamākā problēma sliekkomposta ražotājiem, kā atklāj Jānis Dergačs, saistās ar tirdzniecības atļaujas saņemšanu. Lai biohumusu pārdotu, jāsaņem Augu aizsardzības dienesta tirdzniecības atļauja. Taču noteikts, ka komposta ražotāji drīkst izmantot tikai vienas konkrētas laboratorijas pakalpojumu. Atļaujas saņemšana biohumusa ražotājam izmaksā pāri par 300 latiem, plus vēl trīsreiz jāmēro ceļš līdz Rīgai. Rodas jautājums: kas ko lobē?

Dergači atklāj vēl kādu vērojumu, kas viņus bezgala pārsteidzis. Uzsākuši ar mūspuses veikalniekiem sarunas par iespējamo biohumusa tirdzniecību, pārdevēji pat dzirdēt par to negribējuši, teikdami, ka to nevienam nevajag un to neviens nepirks. Toties zinājuši ieteikt doties uz Vidzemes pusi, kur cilvēki esot rosīgāki un atsaucīgāki. "Mums bija skumji to dzirdēt. Atšķirība cilvēku domāšanā un dzīvesveidā patiešām ir milzīga," bilst Dergači.

Uzņēmējs Jānis Dergačs. Viņa vēlme: "Gribētu ieinteresēt un palīdzēt arī citiem kaut vai tikai pamēģināt izmantot slieku kilogramu un paskatīties, kā top šis biohumuss. Katram ir kāds dārziņš, siltumnīca... kāpēc neizmēģināt ko tādu, kas nav darīts iepriekš?"

Gatavs lietošanai. Slieku biohumuss ir gatavs pēc aptuveni četriem mēnešiem. Sliekas kastē strādā divus mēnešus, vēl divus mēnešus turpinās mikroorganismu iedarbība. Pēc tam šo masu izsijā, tā nostāvas, līdz visbeidzot dabū smalku biohumusu – tumšu, smalku masu bez jebkādas smakas.

Mājas pagalmā. SIA "Sita Garden" īpašumā ir zeme, mežs, kā arī ļoti rūpīgi un skaisti izkopta, no senčiem mantota mājvieta. Dergači ir samainījuši dzīvesvietu Rīgā pret Sita. Šurp nedēļas nogalēs brauc arī abu dēlu ģimenes ar mazbērniem. Laukos visiem ļoti patīk. Iespējams, kādreiz SIA piedāvās arī tūrisma pakalpojumus. Te ir diķi, zivis, aug arī "Draudzības parks" - draugu un paziņu stādīto kociņu parks aiz pirts.

Bērnu priekam. Bērnu rotaļām iekārtota ne vien istaba mājā, bet arī šie simpātiskie āra slidkalniņi.

Lappusi sagatavoja M. Sprudzāne

Īsumā

Pagrabos ziemojošie sikspārņi Balvu pusē

Pirms kāda laika vairākos reģionālajos laikrakstos, tostarp arī "Vaduguni", bija publicēts Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas aicinājums iesaistīties vienā no sabiedriskā monitoringa programmām un ziņot par mazajos pagrabos ziemojošiem sikspārņiem. Atsaucoties uz to, valsts vides inspektori saņēma ziņas no Balvu un Baltinavas novadu iedzīvotājiem. "Nolēmām apsekot pagrabus, lai palīdzētu saimniekiem noteikt, kuras sugas sikspārņi atrodami ziemas mītnēs, jo jau martā sikspārņi mostas no ziemas miega un pastāv iespēja, ka tie pagrabu atstās," raksta Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālās administrācijas vecākā valsts vides inspektore REGĪNA INDRIĶE.

Ziemojošie sikspārņi konstatēti divos pagrabos - Balvu novada Krišjāņu pagasta Putrānos, saimniecības "Ičmalas" esošajā pagrabā konstatēts viens brūnais garausainis (*Plecotus auritus*), savukārt Baltinavas novada Baltinavas pagasta Lemeševā, saimniecības "Zemzariši" pagrabā konstatēti pieci brūnie garausaiņi sikspārņi (*Plecotus auritus*). Mazajā pagrabā tas jau ir daudz. Ir jāatzīmē, ka sikspārņu ziemošanas vietas izvēli nosaka mītnes gaisa temperatūra un mitrums, kā arī iespēja, ka tā ziemā netiks traucēta. Mazos lauku sētu pagrabos labprāt pārziemo garausainie sikspārņi, kas labāk pielāgojušies cilvēku apmeklējumiem, kurus vides inspektori arī konstatēja minētajos pagrabos. Sikspārņu pētnieki norāda, ka garausainiem sikspārņiem pēc monitoringa datiem, tai skaitā mazo pagrabu monitoringa datiem, parādās skaita lejupslīde, tāpēc svarīgs katrs novērojums. Tā kā sikspārņi pārziemo pamatā vienā un tajā pašā pagrabā, visticamāk, arī nākamgad tos tur varēs novērot.

Pagrabu īpašniekiem vides inspektori sniedza informāciju par sikspārņiem un sabiedriskā monitoringa programmu "Piemājas pagrabos ziemojošo sikspārņu uzskaitē", par sikspārņiem draudzīgu pagrabu apsildīšanu un apsaimniekošanu. Dabas aizsardzības pārvaldes Latgales reģionālā administrācija ir pateicīga par atsaucību un iesaistīšanos Irēnai Romānei Krišjāņu pagastā un Valentīnai Ločmelei Baltinavas pagastā un cer, ka viņu piemēram nākamgad sekos arī citi.

Modušies lāči!

Līdz 23.martam Valsts meža dienesta darbiniekiem virsmežniecībā bija jānodod ziņas par meža dzīvnieku uzskaiti, lai speciālisti lemtu par nākamās medību sezonas nometējamo dzīvnieku skaitu. Ziņas Austrumlatgales virsmežniecībai Rēzeknē nodeva arī Balvu biroja divas nodaļas - Balvu un Viļakas. Valsts meža dienesta darbinieku secinājums, - meža dzīvnieku skaits nav samazinājies, bet pat palielinājies. Vairāk kļuvis stirnu, ko mednieki nemedīja, jo tās daudz bija gājušas bojā bargajās ziemās. Savairojušies arī plēsoņas - vilki, lūši, ko aizsargā Eiropas Savienības regulas. Sitas pusē Valsts meža dienesta darbinieki uzskaitījuši arī vairākus lāčus. Starp citu, lāči jau ir modušies no ziemas miega!

Meklējam atbildi

Zivju zveju Peipusā nekontrolē

Pārdošanā parādījis daudz zivju, kas nozvejotas Peipusā. Vai viss notiek likumīgi, - bažijas lasītāji.

Vides aizsardzības Jūras un iekšējo ūdeņu pārvaldes vecākais inspektors JĀNIS JAUNDŽEIKARS paskaidro, ka Peipusa ezers atrodas citā valstī un par zveju šajā ezerā ir atbildīgas šīs valsts vides aizsardzības institūcijas. Mūsu vides inspektori ir atbildīgi par vietējo ūdeņu aizsardzību no malu zvejniekiem, kas tagad, īpaši zivju nārsta laikā, kļūst aktīvi un var nodarīt postu Latvijas ūdeņu bagātībai. Inspektors atgādina, ka no 1.marta līdz 30.aprīlim aizliegta līdaku zveja, bet no 6.aprīļa līdz 31.maijam nedrīkst zvejot zandartus.

Ši gada 1.ceturksnī, neraugoties uz kritisko situāciju ar degvielu, Valsts vides inspektori Aiviekstē izņēmuši ap puskilometru garu nelikumīgu zvejas tīklu, kā arī sodīti 18 zemledus makšķernieki, kuri neievēroja makšķerēšanas noteikumus - viņiem nebija līdzī vai nu makšķerēšanas kartes, vai personu apliecinoša dokumenta, vai zvejas rīku skaits pārsniedza pieļaujamo. Inspektors atgādina, ka mazākais sods par makšķerēšanas noteikumu pārkāpumiem ir, sākot no 20 līdz pat 500 latiem. Bet tāds soda veids kā brīdinājums nemaz nav paredzēts.

Aktuāli

Par vides tīrību, atpūtu un biznesu ezeru krastos

Apvienoto Nāciju Organizācija par šī gada tēmu izvēlējusies ūdens un pārtikas drošību. 22.martā Latvijā atzīmēja Ūdens dienu, arī Lielās talkas akcents šogad ir ūdens - tā tīrība un loma cilvēka veselībā, sakoptas un labiekārtotas publiskās teritorijas pie ūdenstilpnēm. Par Balvu novada ūdeņiem, lielākoties Balvu un Pērkonu ezeriem, tuvākā un tālākā nākotnē saruna ar Balvu novada pašvaldības speciālisti VALDU VANCĀNI, JĀNI LAICĀNU un izpilddirektori INTU KAĻVU.

Ievadot sarunu par Balvu novada ūdeņiem, konkrēti Balvu un Pērkonu ezeriem, ūdeņu tīrību, zivju resursu atjaunošanu, uzņēmējdarbības un tūrisma attīstību, publisko atpūtas vietu labiekārtošanu, Balvu novada pašvaldības izpilddirektore I.Kaļva uzsvēra, ka ir daudz padarītu darbu, bet ir arī nākotnes redzējums. Lielākie darbi, kas saistās ar publisko atpūtas vietu labiekārtošanu Balvu ezerā, paveikti, pateicoties pašvaldības līdzdalībai pārrobežu projektā, kā arī citos projektos.

V.Vancāne: "Novada attīstības programmā ir uzskaitīti lielākie ezeri, tostarp Pērkonu ezers (229,6 hektāru platībā) un Balvu ezers (168 hektāru platībā). Ūdens, zivju resursi, sapropelis - tā ir mūsu ezeru bagātība. Nākotnē tas varētu būt potenciāls šo ezeru, kā arī ezeru krastu izmantošanai uzņēmējdarbībā, tūrisma attīstībā, piesaistot investorus. Pašvaldība ir devusi paziņojumus publiskajā telpā, piedalījies dažādās aptaujās, taču līdz šim atsaucības nav. Piemēram, vairākus gadus pašvaldībai nesekmējās ar tai piederošās ēkas Dzirnāvu ielā, kas atrodas ezera krastā, iznomāšanu. Šeit varētu izveidot labu atpūtas vietu. Protams, tas viss jāsaista ar normatīvajiem aktiem, jāsakārto likumdošanas bāze, lai pašvaldība varētu izvirzīt savus noteikumus."

V.Vancāne piebilda, ka Balvu novada ezeriem, tostarp arī Balvu un Pērkonu, nepieciešams nopietns vides apsekojums un pētniecisks darbs! Piemēram, Pērkonu ezers pārpurvojas. Uz to pašvaldības speciālisti norādījuši sarunā ar Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārstāvi (VARAM), kas nodarbojas ar reģiona vides sakārtošanu, jo pašvaldībai vienai tas nav pa spēkam.

Valdībai, Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai saistībā ar Latgales attīstību ir nodoms izveidot vienotu katalogu ar pašvaldību nekustamo īpašumu piedāvājumiem. Tās būtu labas vietas biznesa attīstībai, piemēram, atpūtas vietas, kas priecē ar skaistiem skatiem. Šo katalogu varētu izplatīt arī ārpus Latvijas, - pastāstīja I.Kaļva. Izpilddirektore solīja, ka šogad varētu atrisināt jautājumu par iespēju piebraukt pie Pērkonu ezera ar automašīnām. Līdz šim iedzīvotājiem, kas vēlējas atpūsties pie ezera vai makšķerēt tajā, automašīnu nācās atstāt

Ūdens straume. Pavasaros ūdens straume nes sev līdzī dažādus atkritumus, ko cilvēki pa ziemu pamanījušies nomest uz ledus vai sniegā, ko sīkākas ūdens tērcītes un upes sanes lielajās upēs un ezeros. Kad palu laiks beidzas, straume kļūst mierīga, arī ūdens - tīrāks. Par tīru ūdeni mēdz teikt, - ūdens kā spogulis. Rūpēsimies par to!

uz Verpuļevas ceļu, bet pašiem, vēl nesot līdzī laiņu, kājām doties uz ezermalu. Piekļūšanu apgrūtina arī tas, ka pie ezera cieši viens otram blakus atrodas privātpašumi, kuros ieeja aizliegta, kaut arī katrā īpašumā gar ezermalu ir tauvas josla, ko drīkst izmantot jebkurš iedzīvotājs. Taču, kā jokoja sarunas dalībnieki, iedzīvotājiem tad jāiet gandrīz vai apkārt ezeram, sākot no Bolupes tilta, vai arī jāpeld pāri ezeram, lai nokļūtu tauvas joslas teritorijā. Šāda situācija izveidojusies zemju privatizācijas rezultātā.

Abi ezeri ir publiski - kā Balvu, tā Pērkonu, un tiem jābūt pieejamiem ikvienam makšķerniekam, ikvienam iedzīvotājam, turklāt makšķerēšanu kā atpūtas veidu izvēlas daudzi. To apliecināja arī pirmās zemledus makšķerēšanas sacensības, kas šoziem notika uz Balvu ezera ledus. Sacensības pulcināja lielu skaitu zemledus makšķerēšanas entuziastu. Makšķer-

Balvu ezers ir līdaku paradīze. Tajā ir tik daudz sīku zivtiņu, ka līdakai atliek tikai ieskrieties ar atvērtu muti, un sīkās zivtiņas pašas ieskries taisni vēderā.

nieki secināja, ka Balvu ezerā ir daudz neliela izmēra zivtiņu. Kā jokodamies teica Latvijas čempions zemledus makšķerēšanā un 1.vietas ieguvējs individuālajā vērtējumā Raimonds Kinerts: "Balvu ezers ir līdaku paradīze. Tajā ir tik daudz sīku zivtiņu, ka līdakai atliek tikai ieskrieties ar

atvērtu muti, un sīkās zivtiņas pašas ieskries taisni vēderā." Lielais skaits sīko zivtiņu izskaidrojams ar to, ka Balvu ezerā (precīzāk gan Pērkonu ezerā, bet žogs starp ezeriem jau nav uzlikts) ir ielaists daudz zivju mazuļu. Savulaik to sadarbībā ar Zivju fondu darīja Kubulu pagasta pašvaldība, kā arī iedzīvotāji, kas nodarbojās ar rūpniecisko zveju. Arī šogad Balvu novada pašvaldība pavairoja jau esošo zivju krājumus piecos novada ezeros, tostarp arī Balvu un Pērkonu.

Savukārt J.Laicāns sarunā norādīja uz to, ka Balvu pilsētas rota - krāšņie ezeri - ilgāku laiku atradušies it kā pabērna lomā. Zeme ap ezeriem piederēja Kubulu pagasta pašvaldībai, bet ūdeņi - Balvu

pilsētai. Un tikai pilsētai apvienojoties ar pagastu vienā novadā, problēmas, kas skar ezerus, iespējams risināt efektīvāk. Viņam arī savs viedoklis, kā varētu risināt vienu vai otru problēmu. Piemēram, Balvu ezeros, viņaprāt, ir maza ūdens notece. Ūdens pāri slūžam plūst minimāli, tādēļ ezerā vasarās vairojas zilaļģes. Iespējams, slūžas vajadzētu nojaukt, ūdens līmenis tad kristos, bet jautājums tomēr prasa dziļāku izpēti.

Par problēmu Pērkonu ezerā kļuvas peldošās salas. Straume tās atnes līdz Bolupei, un rezultātā salas var nosprotot ūdens caurteci. To ievērojuši arī balvenieši un jautā, kā pašvaldība plāno risināt šo jautājumu. "Esam mēģinājuši šīs salas aizķert ar pašizgatavotiem āķiem, bet tās nepadodas ne vilkšanai, ne stumšanai. Salas izjūk, jo tām nav ne stingra pamata, ne satura," atzīst J.Laicāns. Arī piebraukt ar ekskavatoru ezera krastā nav iespējams, tehnika grimst. Tādēļ šovasar salas atkal plāno izzvejot krastā, izmantojot āķus. Izgriežami būtu arī vecie koki, kas aug gar ezermalu, ceļā uz Steķentavu. Tie ir ne vien veci, bet arī aplauzīti un neizskatās glīti. To vietā varētu iestādīt jaunus. J.Laicāns uzteic valsts akciju sabiedrību "Latvijas valsts meži", kas apsaimnieko un uztur kārtībā veco parku viņpus Balvu ezera.

Talkas akcents - ūdens

Katru gadu Lielajā pavasarā sakopšanas talkā talcinieki uzkopj arī upju un ezeru krastus. Lielākoties talcinieki uzkopj publiskās atpūtas vietas. Balvu novada pašvaldības speciālists, novada Lielās talkas koordinators Māris Verjanovs, pastāstīja, ka šogad talkošanas vietas vēl nav izraudzītas. Taču katru gadu talcinieki uzkopj ezermalu gar ceļu uz Steķentavu, parku ezera malā. Iespējams, mazdārziņu īpašnieki varētu vienoties par ezera krasta uzkopšanu. Iedzīvotāji vēl var izteikt savus priekšlikumus. Der atcerēties, ka talkas akcents ir ūdens!

Aktuāli

Sākusies Klusā nedēļa

Šajā svētdienā gaidām pašu svarīgāko Baznīcas liturģiskā gada notikumu, lielākos kristiešu svētkus – Lieldienas.

Gavēņa laiks, kā atzīst priesteri, ir sagatavošanās iespēja Kristus Augšamcelšanās svinībām. Īpašas pirms lielajiem svētkiem ir trīs Lielās dienas, ko ievada Lielā ceturtdiena. Klusajā ceturtdienā pieminam Pēdējās vakariņas, kuru laikā Jēzus Kristus pirms savām ciešanām mazgāja saviem mācekļiem kājas, deva tiem mīlestības bausli, iedibināja Jaunās un mūžīgās derības upuri.

Lielā piektdiena ir vienīgā diena, kad Baznīcā netiek svinēta Svētā Mise. Šajā dienā baznīcās notiek Kunga ciešanu dievkalpojums. Šī dievkalpojuma kulminācija ir krusta pagodināšana, jo krusts ir liels kristiešu dārgums un pestīšanas noslēpums. Krusts atklāj Dieva bezgalīgo mīlestību: cilvēks pacēla roku pret savu Pestītāju, lai Viņu nogalinātu, bet Dieva Dēls izstiepa savas ievainotās rokas cilvēkam pretī, lai viņam piedotu un apliecinātu savu mīlestību.

Kluso sestdienu kristieši galvenokārt pavada mierā un klusumā, jo šajā dienā Jēzus miesa atdusējās kapā.

Svētdienas rīta dievkalpojums iesākas ar svinīgu procesiju apkārt baznīcai, kas simbolizē ieiešanu jaunajā dzīvē, kuru atnesa Jēzus, augšamceļoties no kapa. Līdz pat Vasarsvētkiem, 50 dienu ilgā laika posmā, Baznīca turpina liksmoties par Kristus augšamcelšanos, liksmi dziedot "Alleluja, Viņš ir Augšamcēlies!".

Foto - A. Socka

Procesija. Pūpolsvētdienā Augustovas Romas katoļu baznīcā prāvests Oļģerts Misjūns aicināja klātesošos sagatavoties Kristus Augšamcelšanās svētkiem un izsūdzēt grēkus. "Pestītājs vienmēr gaida, lai varētu piedot, palīdzēt un nomierināt, lai cilvēks varētu iet uz priekšu un darīt labus darbus. Kā mājās apput logi, tā grēku dēļ apput cilvēku dvēseles, ko bez Dieva palīdzības nomazgāt nevar. Dievs gaida, lai cilvēki nāktu pie Viņa. Dievs ir svarīgs, vajadzīgs un mums nepieciešams, Viņš var atrisināt daudzas mūsu problēmas gan ģimenē, gan darbā. Jācenšas atrast laiku lūgšanām un baznīcā iešanai. Lai Kristus mums palīdz pareizi sakārtot dzīvi, lai varam kalpot Dievam un tuvākajiem!" teica prāvests.

Aicinājums

6., 7., 8. aprīlī Augustovas Romas katoļu baznīcā vāks ziedojumus dievnama ieejas jaunu durvju izgatavošanai un ielikšanai, pakāpienu pie ieejas durvīm rekonstrukcijai.

Svētki

Saņem priesteru tērpu

17.marts bija īpaša diena Rīgas Garīgā semināra sešiem pirmā kursa audzēkņiem (arī Balvu Amatniecības vidusskolas absolventam Marekam Brenčam), kuri pirmo reizi apģērbta priesteru tērpu - sutanu.

Aizkustinošajā mirklī piedalījās priesteri, semināra audzēkņi, kā arī jauno semināristu vecāki, tuvinieki un draugi. Svinīgo Svēto Misi Rīgas Sv. Franciska baznīcā celebrēja (vadīja) Rīgas arhibīskaps-metropolīts Zbigņevs Stankevičs, aicinot semināristus godam valkāt sutanu, bet pārējos - lūgties gan par ietērtajiem semināra audzēkņiem, gan jauniem aicinājumiem uz priesterību. Uzrunājot jauniešus, Z.Stankevičs uzsvēra, ka, uzģērbjot priesteru tērpu, viņi katrs ārēji kļūs līdzīgs priesterim un līdz ar to tā būs papildu atbildība, jo "pārējie, redzot jūs, redzēs garīdznieku, redzot jūs, spriedīs par garīdzniekiem". Z.Stankevičs atzina, ka katra ietērtā priekšā ir milzīgs izaicinājums - "kļūt par Dieva klātbūtnes kanāliem". Tas nozīmē

Foto - no personīgā arhīva

Pēc ietērtības. Svētku dalībnieki kopīgi fotografējās pie Rīgas Sv. Franciska baznīcas un dalījās savās emocijās. Semināra audzēknis Mareks Brenčs atzina, ka jūtas savīļņots un priecīgs par priesteru apģērbta saņemšanu. "Seminārs ir kā liela ģimene, kur viens otram palīdzam. Par semināru man ir tikai vispozitīvākās domas," teica M.Brenčs.

Jauties tam, lai caur katra topošā priesteru sirdi Dievs varētu pārveidot Latviju un pasauli. Visjaunākajiem semināristiem pēc arhibīskapa uzrunas sutanas uzģērbta viņu krusttēvi - vecāko kursu studenti. Melnais, garais priesteru

tērps nomainīja žaketes un kaklasaites, kurās pirmkursnieki bija ieradušies uz Svēto Misi.

Pēc dievkalpojuma semināristus sveica viņu viesi, kā arī sekoja svinīgas pusdienas.

Dievkalpojumi

ROMAS KATOĻU DRAUDZĒS

Tilža - 5.aprīlī - Lielajā ceturtdienā - 19.00; 6.aprīlī - Lielajā piektdienā - 19.00 (Kristus nāves atceres dievkalpojums); 7.aprīlī 7.00 (uguns, ūdens un maizes svētīšana); 8.aprīlī - Kristus augšamcelšanās svētkos - 7.00 (procesija un svinīgs dievkalpojums); 9.aprīlī 12.00; 15.aprīlī 12.00; 22.aprīlī 12.00; 25.aprīlī - Lielajā krusta dienā - 7.00 (aizlūgums, lai izlūgtu no Dieva auglīgu gadu); 29.aprīlī 12.00.

Rugājos - 7.aprīlī 12.00 (uguns, ūdens un maizes svētīšana); 8.aprīlī 12.00 (procesija un svinīgs dievkalpojums); 15.aprīlī 15.00; 22.aprīlī 15.00; 29.aprīlī 15.00.

Baltinavā - 5.aprīlī - Lielajā ceturtdienā - 18.00, sekos Visvētākā Sakramenta adorācija; 6.aprīlī - Lielajā piektdienā - stingrs gavēnis, priesteris uzklaušs grēksūdzes no 11.00 līdz 14.00, Kristus ciešanu dievkalpojums 15.00; 7.aprīlī - Klusajā sestdienā - Lieldienu ēdiena pasvētīšana 10.00, grēksūdze no 10.00 līdz 12.00, Kunga augšamcelšanās svētku vigīlijas Svētā Mise 18.00 (uguns, ūdens un ēdiena svētīšana); 8.aprīlī - Lieldienās - Euharistiskā procesija 6.00, seko Svētā Mise un ēdiena pasvētīšana; dievkalpojumi svētdienās 11.00; darbdienās 8.00.

Šķilbēnos - 5.aprīlī 20.00 (Visvētākā Sakramenta adorācija līdz 8.aprīļa 8.00); 6.aprīlī Krustaceļš "Šķilbēni-Rekova" 18.00, ciešanu dievkalpojums 20.00, grēksūdze no 21.00 līdz 23.00; 7.aprīlī Lieldienu ēdiena pasvētīšana 13.00, grēksūdze no 13.00 līdz 15.00, Kunga Augšamcelšanās svētku vigīlija 22.00 (uguns, ūdens, Lieldienu ēdiena pasvētīšana); 8.aprīlī Svētā Mise ar procesiju 8.00, Lieldienu ēdiena pasvētīšana svētdienās 9.00; trešdienās un piektdienās 18.00.

Bēržos - 5.aprīlī - Lielajā ceturtdienā - 18.00 (Klusajā nedēļā ticīgie ir īpaši aicināti piedalīties dievkalpojumos, iet pie grēksūdzes un saņemt svēto Komūniju); 6.aprīlī - Lielajā piektdienā - 10.00 (šajā un nākamajā dienā jāievēro gavēnis un atturība no gaļas ēdieniem); 7.aprīlī 18.00 (uguns, ūdens un ēdiena svētīšana; uz baznīcu jāņem sveces, ko iededzinās no svētītās uguns); 8.aprīlī - Kunga augšamcelšanās dienā - 9.00; 9.aprīlī - Otrajās Lieldienās - 10.00; 15.aprīlī - Kunga Žēlsirdības svētdienā - 10.00; 22.aprīlī 10.00; 29.aprīlī 10.00.

Augustovā - 6.aprīlī 12.00; 7.aprīlī 12.00; 8.aprīlī 12.00; 15.aprīlī 12.00. **Krišjānos** - 5.aprīlī 15.00; 6.aprīlī 15.00; 7.aprīlī 18.00; 8.aprīlī 16.00; 22.aprīlī 13.00. **Skujetniekos** - 7.aprīlī 15.00; 21.aprīlī 12.00. **Viļakā** - svētdienās 9.00 un 11.00. **Kupravā** - svētdienās 14.00. **Liepnā** - svētdienās 12.00. **Žiguros** - sestdienās 15.00.

EVANĢĒLISKI LUTERISKAJĀS DRAUDZĒS

Balvos - 5.aprīlī Lielās ceturtdienas dievkalpojums 18.00; 6.aprīlī Lielās piektdienas dievkalpojums 10.00; 7.aprīlī Kristus augšamcelšanās svētku sagaidīšanas dievkalpojums 23.30; 8.aprīlī Lieldienu dievkalpojums 10.00; 15.aprīlī Baltās svētdienas dievkalpojums 10.00; 22.aprīlī 10.00; 29.aprīlī 10.00.

Tilžā - 5.aprīlī Zaļās ceturtdienas dievkalpojums 14.00; 8.aprīlī Lieldienu dievkalpojums 13.00; 29.aprīlī 13.00.

Viļakā - 6.aprīlī Lielās Piektdienas dievkalpojums 14.00; 9.aprīlī Lieldienu dievkalpojums 12.00; 22.aprīlī 13.00.

PAREIZTICĪGAJĀS DRAUDZĒS

Baltinavā - 8.aprīlī 9.00 (pūpolu svētīšana); 13.aprīlī 12.00; 15.aprīlī 9.00; 24.aprīlī 10.00. **Šķilbēnos** - 7.aprīlī 10.00 (pūpolu svētīšana); 13.aprīlī 8.00; 15.aprīlī 10.00; 22.aprīlī 10.00. **Tilžā** - 12.aprīlī 10.00; 13.aprīlī 14.00; 15.aprīlī 12.00.

Rugājos - 13.aprīlī 15.00; 14.aprīlī 10.00; 28.aprīlī 10.00.

Par to rakstījām

Arī musulmaņi ir cilvēki

Pirms kāda laika rakstījām par baltinavieti, kurš mājās labprāt un ar interesi lasa Korānu, atzinīgus vārdus velta islāma ticībai. Esam saņēmuši lazdukalnieša Leonarda Rakicka vēstuli ar plašu skaidrojumu, kas ir islāms, kā tas radies, kādas tradīcijas ievēro šis ticības pārstāvji.

"Islāmā nav mīlestības baušļu, svēto sakramentu, svētību saņemšanas priesteru un bīskapu kārtas, svētbilžu, skulptūru un ornamentu, veidotu uz augu un dzīvnieku valsts motīvu bāzes (to zīmēšana un veidošana ir liels grēks, jo tā tiekot apvainots Allāhs) viņu dievnamos. Ticīga musulmaņa viens no pienākumiem ir ievērot Ramadāna gavēni (30 dienas jāatturas no jebkāda ēdiena), kas nav iespējams fiziski, jo tāda badošanās neizbēgami izraisītu nāvi. Taču musulmaņi saka, ka Korānā rakstīts gavēt 30 dienas, nevis naktis. Islāmā raksturīga sievietes pazemošana (katra sieviete skaitās trīskārtīga verdzene - Allāha, valdnieka un vīra), katram musulmanim atļauts turēt četras sievas un neierobežotu skaitu verdzeņu. Mums jāatceras, ka esam kristieši, un pie tam - katoļi. Pret musulmaņiem jāizturas ar toleranci un sapratni, jo arī viņi ir cilvēki," raksta L.Rakickis.

Volejbols

Volejbolisti cīnīsies par zeltu!

Sestdien volejbola klubs "Balvi" Latvijas čempionāta 1.līgas otrajā pusfinālmačā, ar 3:1 uzvarot Valgundes komandu, ir ierakstījis spilgtu lappusi Balvu novada volejbola vēsturē.

Jau šodien, 3.aprīlī, Rīgā volejbola kluba "Balvi" pretinieki par zelta medaļām būs Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijas sportisti. Balvos mūsējos atkal redzēsīm 6.aprīlī. Abas komandas cīņu turpinās līdz trīs spēļu uzvarām. "Mūsu komandas "trumpis" ir spēcīgās gremdserveres, laba spēle blokā un katra spēlētāja pašreizējā cīņa laukumā," sportistus slavēja treneris Jānis Strapcāns.

Rezultatīvākie spēlētāji cīņā pret Valgundes komandu bija Gatis Stepanovs -17 punkti, Gatis Augustāns - 14 punkti, Andrejs Vasiļevičs - 10 punkti. Tos viņiem palīdzēja gūt Aldis Barkāns, Arvīds Sams, Māris Šusters, Austris Bukovskis. Servju uzņemšanā un aizsardzībā labi darbojās Jānis Šusters. Skatītāju pilnās tribīnes liecināja, ka līdzjutēji azartiski seko līdzīk vienai komandas spēlei, tāpēc visus gaidīs arī piektdien, 6.aprīlī plkst. 14.00 Balvu pamatskolas sporta zālē.

Malači! Volejbola kluba "Balvi" spēlētāji katru veiksmīgi gūtu punktu atzīmēja, draudzīgi uzsitot viens otram uz pleca un uzmundrinot biedrus.

Panākumi

No vieglatlētikas uz bobsleju

Latvijas bobsleja četrinieku ekipāža Oskars Melbārdis, Helvijs Lūsis, Arvis Vilkašte un Jānis Strenga šogad janvārī Austrijas trasē Īglsā pasaules junioru čempionātā izcīnīja zelta medaļas. Arvis Vilkašte, mācījies Baltinavas, bet absolvējis Rekas vidusskolu, šobrīd pie vecākiem ciemos dodas uz Briežuciema pagastu. Tieši Lieldienās Arvis svinēs savu 23.dzimšanas dienu.

ARVIS VILKASTE šajā sacensību sezonā izcīnījis septiņas medaļas un tagad treniņus atsāks tikai maijā, lai sagatavotos nākamajai sezonai, kā arī olimpiskajām spēlēm Sočos, kas notiks 2014.gadā. Jaunietis studē Sporta akadēmijas 3.kursā ar specializāciju treneris un sporta skolotājs. "Mācoties vidusskolā, Balvu Sporta skolā trenējos arī vieglatlētikā pie treneres Sarmītes Keiseles. Vēl ar vieglatlētiķi nodarbojos arī Rīgā, bet potītes trauma uz gadu mani "izmeta" no aprites," stāsta Arvis. Viņš tomēr nevarējis samierināties un pēc gada meklējis jaunas iespējas. Ielūkojoties interneta mājas lapā www.sportacentrs.com, Arvis izlasījis, ka bobslejā meklē stūmējus. Atlase notikusi katru mēnesi no maija līdz augustam. "Aizgāju un pieteicos testiem. Bija trīs pārbaudes - trenāžu stumšana, tāllēkšana no vietas un 30 m ātrskrejiens. Rādītāji atbilda prasībām, un es aizbraucu uz sporta nometni Ventspilī. No visiem palikām mēs ar Helviju Lūsi," stāsta Arvis. Tomēr 2010./2011. gada sezona šajā sporta veidā Arvim Vilkastem palika atmiņā tikai ar vienām sacensībām - Eiropas kausā Šveicē Uģa Žaļina ekipāžā izcīnīto 6.vietu. Atkal piedzīvota neveiksme - muskuļu plīsums, un sezonai bija jāsaņem ardievas. Taču Arvis bija neatlaidīgs - sadziedējis traumas, viņš atkal un atkal piedalījās testēšanā - brauca uz Siguldas estakādi stumt bobus. Un veiksmē uzsmaidīja - viņu iekļāva izlasē. Dalība divos Eiropas kausa posmos Austrijā un Vācijā un pirmās nopietnās sacensības 2011.gada decembrī, kad Austrijā, Īglsā, notika Pasaules kausa posms. Oskara Melbārža pilotētais četrinieks palika 8.vietā. Vēl starti Francijā ar desmito rezultātu, Vinterbergā izcīnīta 3.vieta. Pasaules kausa izcīņas pēdējā - astotajā - posmā Kalgari trasē Kanādā Latvijas bobsleja izlases četrinieku ekipāža Oskars Melbārdis, Jānis Strenga, Helvijs Lūsis un Arnis Vilkašte divu braucienu kopsummā izcīnīja 4.vietu, bet Pasaules kausa kopvērtējumā viņa četrinieks ierindojies 5.vietā. Leikpleisidas trasē otrajā braucienā Oskara Melbārža pilotētais četrinieku bobs vienā no pēdējām virāžām apgāzās. "Diemžēl arī tāds ir bobslejs. Bez šādām lietām neiztiek šajā sportā. Sasitās visi četri. Stūmēji Jānis Strenga, Arvis Vilkašte un Helvijs Lūsis sasītuši galvas un plecus," vēlāk komentāru sniedza Latvijas bobsleja izlases vecākais treneris Sandis Prūsis. Toties panākumus atnesa Austrijas trasē Īglsā, kur šogad janvārī pasaules junioru čempionātā puiši izcīnīja zelta medaļas. Otrs Latvijas četrinieks - Uģis Žaļims, Kristaps Kalniņš, Raivis Voitkūns un Raivis Zīrups - divu braucienu kopsummā ierindojās 5.vietā.

Sezonu vērtē kā veiksmīgu. "Kopumā izcīnītas septiņas medaļas. Turpināšu trenēties, jo vēlos piedalīties Olimpiskajās spēlēs Sočos," saka Arvis Vilkašte.

Pirms sacensībām. Pirmais - Oskars Melbārdis, otrs - Arvis Vilkašte, trešais - Mihails Arhipovs (nестartēja), ceturtais - Jānis Strenga.

Īsumā

Ludzā cīnās svarcēlāji

Ludzā notika Latvijas čempionāta sacensības svarcēlšanā, uz kurām aizbrauca arī Balvu Sporta skolas komanda. Svara kategorijā 62 kg 2.vietu izcīnīja Nikolajs Starikovs. Svara kategorijā 105 kg 3.vieta - Aigaram Kuprišam. Ceturtie savās svara kategorijās palika Artūrs Berezovs un Edijs Oplucāns.

Paliek piektie un sestie

Noslēdzies Ziemeļaustrumu reģiona veterānu telpu futbola čempionāts, kurā piecus mēnešus spēlēja vairāk nekā simts futbola vecmeistari. 1.vietu izcīnīja Rēzeknes komanda, 2.vietā palika *Namejs* (Līvāni), 3.vietā - *Delfini* (Ogre). Viļakas komanda ierindojās 5.vietā, bet *Īves* (Balvi) palika sestie. Kā labākie vārtu guvēji un spēlētāji atzīti Aleksandrs Logins (*Viļaka*) un Eduards Semjonovs (*Īves*).

Tuvojas vasaras sezona

Kā informē Ziemeļaustrumu futbola reģiona vadītājs Arnis Martusevičs, Ziemeļaustrumu reģiona čempionātos futbolā ziemas sezonā piedalījās 48 komandas no 18 klubiem. Kopumā telpu futbola spēlēja vairāk kā 650 dalībnieki. Notika arī Madonas, Ludzas, Balvu un Gulbenes novadu čempionāti. Vasaras periodā ZA reģionā plāno jaunatnes čempionātu 8 vecuma grupās, Latvijas 2.līgas ZA reģiona čempionātu un minifutbola čempionātu. Būs vairāki vietējie turnīri bērniem un pieaugušajiem. Ar labiem panākumiem ZA sacensībās startē SC "Balvi" jaunie futbolisti, kā arī FK "Balvu Vilki", Viļakas un Balvu "Īves" vīru komandas. Aktīvi ir Kupravas un SB "Austrumi 2010" futbolisti. 3.aprīlī Gulbenes stadionā plkst. 11.00 notiks komandu pārstāvju sanākums. Interesentiem zvanīt pa tālr. 29715606.

Turpina Aiņa Šaicāna iesākto

Balvu novada pašvaldības Balvu Sporta centra vadītājs Edgars Kaļva informē, ka futbolā turpinās Aiņa Šaicāna iesāktais darbs pie jaunatnes futbola sagatavošanas. Pašlaik līdz 16.martam uzņem jaunus audzēkņus futbolā, kas dzimuši 2005. un 2004.gadā. Tos trenēs jaunais un perspektīvais treneris Andris Bačuks. "Atskatoties uz jaunatnes futbola sasniegumiem, rezultāti nav izpalikuši. 2000.gadā dzimušie jaunieši Latvijas čempionāta telpu futbola finālturnīrā ierindojās 4.vietā, bet 2001.gadā dzimušie jaunieši šajā pašā finālturnīrā Latvijā ierindojās 6.vietā. Tāpēc ir pienācis laiks sagatavot jaunus futbolistus arī no 2004., 2005.gadā dzimušajiem bērniem, kuri jau rudenī startēs Ziemeļaustrumu līgas futbola turnīros. Pieteikšanās pie futbola trenera Andra Bačuka pa tālr. 22048966 vai 29336428," stāsta E.Kaļva.

Izcīna sudraba godalgu

17.martā Igaunijā, Tartu, notika 35 Jaan Jaago starptautiskais memoriāls grieķu-romiešu cīņā, kurā piedalījās Latvijas, Igaunijas un Somijas cīkstoņi. Balvu Sporta skolu pārstāvēja pieci cīkstoņi, un vislabāko rezultātu sasniegta Kaspars Kočāns, iegūstot 2.vietu un sudraba medaļu (sv. kat. līdz 63kg). 4.vietu izcīnīja Vjačeslavs Naumenko (sv.kat. 35 kg).

Priecē vieglatlētu starti

Uzvarētāji Ludzas novada Sporta skolas atklātajās sacensībās vieglatlētikā. "B" grupā (1997.-1998.g.dz.): Dītai Kašai (treneris I.Kairišs) 1.vieta lodes grūšanā - 10,61m un 3.vieta augstlēkšanā - 1,45m; Sintijai Zakarītei (treneris S.Keisele, I.Kairišs) 2.vieta lodes grūšanā 10,02m; Kristīnei Bažanovai (treneris S.Keisele) 3.vieta lodes grūšanā - 9,35m.

"Junioru" grupā (1993.- 1994.g.dz.): Sanitai Pastarei (treneris S.Keisele) 1.vieta lodes grūšanā - 11,08m; Dairai Loginai (treneris S.Keisele) 1.vieta 1000 m - 3:37,76min.

Uzvarētāji Limbažu pilsētas atklātajā čempionātā "B" grupā (1997.-1998.g.dz.): Denisam Groševam (treneris S.Keisele, A.Iecelnieks) 2.vieta lodes grūšanā - 12,87m; 2.vieta 60m/barjerskrējienā - 9.00sek., 2.vieta tāllēkšanā - 5,45m; Erikai Tumbahai (treneris S.Keisele, V.Smoča) 2.vieta lodes grūšanā - 10,93m.

Uzvarētāji Latvijas ziemas čempionātā diska mešanā Murjānos. "B" grupā (1997.- 1998.g.dz.): 3.vieta Erikai Tumbahai (treneris S.Keisele, V.Smoča).

Uzvarētāji Valkas novada BJSS B, C, D grupu vieglatlētikas divcīņas sacensībās Valgā. "C" grupā (1999.-2000.g.dz.): 1.vieta Aivim Krastiņam -60+60m/b (treneris I. Kairišs); Vadimam Sņegovam - lode+60m (treneris I.Kacēna); 3.vieta Aivai Niedrai - 60m+60m/b (treneris I.Kacēna); Montai Dinijai Lazdānei - lode+60m (treneris I.Kacēna).

"B" grupā (1997.-1998.g.dz.): 1.vieta Denisam Groševam - lode + 60m (treneris S.Keisele, A.Iecelnieks); 2.vieta Dītai Kašai - lode + 60m (treneris I.Kairišs); Dītai Kašai - augstlēkšanā; 3.vieta Kristīnei Bažanovai - lode+60m; Sintijai Pitkevičai - augstlēkšanā (treneris S.Keisele).

Jaunākie žurnālu numuri

Dienas Ēdieni

- ☞ Ar ko anšovs atšķiras no ķilavas?
- ☞ Jāēd Lieldienās. *Pildītas olas, olu uzkodas un salāti - deviņas receptes.*
- ☞ Kūka *Putna piens* ir tik garšīga, ka pēdējā atlikušā gabaliņa dēļ vērts pacinīties.
- ☞ Kā pagatavot Lieldienu pashu.
- ☞ Bērniņas recepte. Biezpiena cepumi no padomju laika.
- ☞ Kā novāriet olu bez čaumalas?
- ☞ Kā picas cep paši itāļi?

Kuras vispār neēd, tikai cienā ārzemniekus?

- ☞ Pavasara saules kūka un marcipāna cepumiņi.
- ☞ Čili pret pavasara iesnām.
- ☞ Kā mājās pašam pagatavot majonēzi - *gardēžu un ātrais variants.*
- ☞ Diedzētie zaļumi - garšvielas sezonas ēdieniem.
- ☞ TV žurnālists Jānis Geste joprojām mēģina saprast, kādā veidā austeres vairo laimes sajūtu.

Dari Pats

- ☞ Aivars Sprukts. Skārdnieks trešajā paaudzē.
- ☞ Starpsiena ar bīdāmām durvīm. *Plānojot mājās jaunu starpsienu, parasti jāizlemj, uz kuru pusi vērt durvis - tās aizņems vietu. Bet galvassāpes atkritīs, ja izlemsiet par labu bīdāmām durvīm.*
- ☞ Pergola dārzā. *Pergola ir spēcīgs dārza arhitektūras elements - tā sadala teritoriju, ar zaļajām sienām un jumtu palīdz radīt omulīgu, gandrīz*

vai intīmu gaisotni.

- ☞ Eksperts apzaļumošanas jomā sniedz padomus vītenpauģu izvēlē.
- ☞ Koks iebraukuvē.
- ☞ Bibliotēka - mājīgai un radošai gaisotnei. *Mājas grāmatplaukts ir kā vizītkarte saimnieku interesēm, nodarbei.*
- ☞ Plātņu savienojums ar plakanajām tapām.

Ilustrētā Zinātne

- ☞ Veselības pārbaude leduslāčiem. *Katru pavasari biologi dodas uz Svalbāras arktisko apgabalu, kur ledus valdniekus iemūdzina, marķē un pārbauda to veselību, nosakot, kādu ietekmi uz dzīvniekiem atstāj globālā sasilšana un organiskie piesārņotāji.*
- ☞ Amerikas kolonistiem klājās skarbi.
- ☞ Daudzveidīgas metodes stiprinās sirdi.

- ☞ Himalaji pārdomu vērtos skaitļos.
- ☞ Torijs ļaus iegūt drošu atomenerģiju. *Sāļu kausējuma reaktorā izmanto toriju, nevis urānu, iekārta ir lētāk uzceļama un darbināma, turklāt tā nevar ne izkust, ne eksplodēt.*
- ☞ Jauni pretodu līdzekļi apmulsinās odus.
- ☞ Ceļojums uz Madeiru. *Savu vārdu pasaulē Madeira spodrinājusi ar vīnu, cukuru un tīru gaisu.*
- ☞ Roboti sacenšas par iespēju iekarot Mēnesi. *Interneta gigants "Google" izsludinājis 20 miljonu dolāru prēmiju par visurgājēja nosūtīšanu uz Mēnesi, kur tam jāpārvar vismaz 500 metru. Turklāt pēc tam robots jānogādā atpakaļ uz Zemi.*
- ☞ Fosili pēdu nospiedumi atdzīvina pagātni. *Tie atklāj, kā dzīvnieks savulaik pārvietojies un kā izturējies sev raksturīgajā vidē.*
- ☞ Kāpēc tropu apgabalos zeme ir sarkana?
- ☞ Kādas sekas atstāja Černobiļas katastrofa?
- ☞ Skolniekiem ir traucēta redze tuvumā.
- ☞ Matainais degunradzis cēlies no Tibetas.
- ☞ Linsēklas nomāc audzējus.
- ☞ Maiju statujas attēlo sasietus gūstekņus.

Krustvārdu mīkla – trīs uzvarētāji mēnesī

Trīs krustvārdu mīklu risinātāji, kuri pareizi atrisinājuši mīklu, ik mēnesi pretendē uz pārsteiguma balvu – žurnālu komplektu. Atbildes gaidām līdz 25.aprīlim.

Marta mīklu atrisināja:

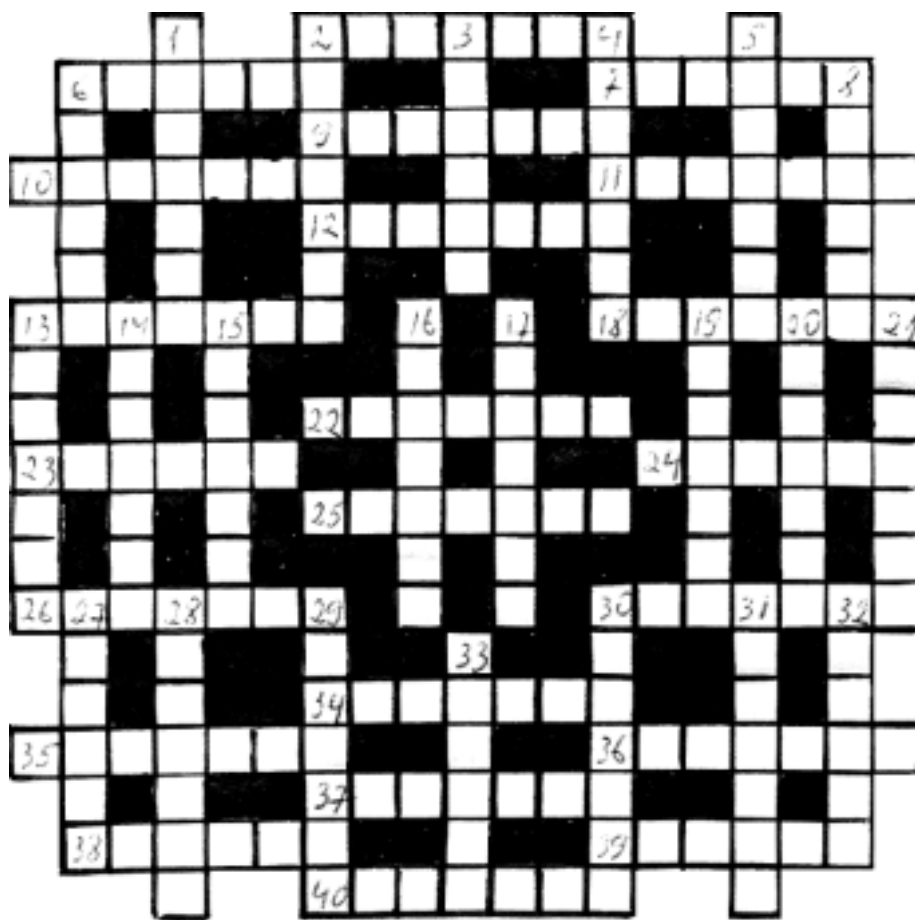
Z.Pulča, M.Pretice, Ž.Mergina, J.Pošeika, S.Vēvere, D.Kivkucāns, U.Pozņaks, M.Paidere, D.Svarinskis, M.Kuzņecova, L.Kivkucāne, A.Lukumietis, C.Zelča, Z.Bērziņa, L.Bukovska, L.Baranovskis, V.Zaķe, Ņ.Circene (Balvi), A.Vīcupa (Vectilža), V.Dragune, K.Bricis (Kuprava), L.Markova (Cērpene), O.Zelča, I.Donskaja, A.Mičule, B.Ķīse (Tilža), I.Svilāne, V.Ločmele (Lazdukalns), I.Kudure, Z.Tišanova (Viļaka), L.Ločmele (Baltinavas novads).

Par marta krustvārdu mīklas atrisināšanu balvas saņēma A.VĪCUPA (Vectilža), M.KUZŅECOVA un L.BUKOVSKA (Balvi). Pēc balvas griezties redakcijā.

Krustvārdu mīkla aprīlī

Horizontāli: 2. Mīkstmieši (gliemji). 6. Gleznošana ar ūdeni šķīstošām krāsām uz mitra apmetuma. 7. Engēlis ar sešiem spārniem. 9. Asinssūcējs kukainis. 10. Neliela dzīvojamā māja piepilsētā. 11. Austrumu tautu ūdenspīpe. 12. Telpa zirglietu novietošanai. 13. Vērtīgākais dārgakmens. 18. Nelidojošs putns. 22. Dinamomašīna. 23. Spilgts iespaids. 24. Intervāls mūzikā. 25. Rīcības mudinājums. 26. Īss persiešu dunčveida zobens. 30. Bute. 34. Velvju riba. 35. Iesarkana, rozā. 36. Koklel radniecisks somu un kareļu instruments. 37. Kukainis ar dzeloni. 38. Lauznis. 39. Liels ceļš. 40. Taisne, kas krusto likni divos punktos.

Sastādījis A. Levgovds

Vertikāli: 1. Taustiņinstrument ar dzidru, zvaniņiem līdzīgu skaņu. 2. Jāņu zāle. 3. Eiropas tautu mitoloģijā – ūdensmeita, nāra. 4. Ārējais veidols, āriene. 5. 15.-17.gs. bruņukuģis ar augstu pakaļgalu. 6. Dārza puķes ar dažādu krāsu ziediem. 8. Augstākā tiesa dažās valstīs. 13. Sengrieķu mitoloģijā – auglības un zemkopības dieviete. 14. Modei atbilstoši. 15. Kuģniecības zinātne. 16. Komandu sporta spēle ar ovālu bumbu. 17. Zirgu ganišana naktī. 19. Krājums vajadzības gadījumam. 20. Vairāku vienādu augstuma skaņu vienlaicīgs skanējums. 21. Tece, ūdens plūsma. 27. Karaskolas audzēkņis. 28. Sengrieķu mitoloģijā – ūdeņu dievības. 29. Graudu lobišanas blakusprodukts. 30. Plāksnīte ar ciļņveida attēlu vienā pusē. 31. Jūras karaflores virsnieku duncis. 32. Vagonete (sarunval.). 33. Vekselis uz uzrādītāju.

Marta mīklas atrisinājums

Horizontāli: 1. Makets. 4. Sirot. 7. Spurts. 11. Gavote. 12. Bronza. 13. Sufikss. 14. Dators. 15. Iztika. 16. Rabates. 23. Ordenis. 25. Talants. 27. Gajana. 28. Āfrika. 29. Verners. 30. Sauklis. 34. Špagats. 40. Mīmika. 41. Kabači. 42. Cikādes. 43. Eklērs. 44. Lībija. 45. Azarts. 46. Ausma. 47. Panama.

Vertikāli: 1. Mogadišo. 2. Kivete. 3. Tītars. 4. Sakura. 5. Režija. 6. Tauste. 8. Parīze. 9. Runcis. 10. Stalažas. 17. Barbarosa. 18. Tanzānija. 19. Reigans. 20. Sinjors. 21. Paniņas. 22. Jamaika. 24. Redze. 26. Talsi. 29. Valmiera. 31. Surinama. 32. Emalja. 33. Skurbt. 35. Pliska. 36. Grānts. 37. Trekna. 38. Lavīna. 39. Šasija.

Foto konkurss

Katra mēneša labākās fotogrāfijas autors balvā saņems žurnālu komplektu. Aprīļa tēma: "Saulītes iedvesmots". Fotogrāfijas var iesūtīt pa pastu – Balvi, Teātra ielā 8, LV-4501, vai elektroniski – vaduguns@apollo.lv. Pie foto obligāti norādāms vārds, uzvārds (vēlams - tālrunis).

Pirmie pavasara pūpoli. Iesūtīja Amanda Tāraude no Bērzpils.

Lai vairāk saules! Iesūtīja Rita Keiša.

Zināšanai

Kad policija uz notikuma vietu “skries” un kad “ies”

23.martā stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi, kas nosaka notikumu reģistrēšanas kārtību Valsts policijā un policijas reaģēšanas laikus. Vai kā preses konferences priekšnieks, ģenerālis Ints Kuzis, nosaka kārtību, kad policija uz notikuma vietu “skries”, bet kad “ies”.

Pēc būtības policijas darbā nekas īpaši nemainās. Noteikumi izstrādāti, lai būtu juridiskā bāze, uz kā pamata izvērtēt konkrētu policistu rīcību, kādreiz, iespējams, laikus nereaģējot uz kādu izsaukumu. Ar jauno kārtību skaidri noteiktas izsaukumu prioritātes, kā arī paredzēta iespēja policistam no vienas notikuma vietas doties uz citu, ja otrs notikums ir daudz svarīgāks. Policijas spēki nav tik lieli, lai tā būtu vienlaikus visās vietās, tādēļ tagad ir noteikti prioritārie notikumi, uz kuriem jāreaģē vispirms, bet uz mazāk svarīgiem var ierasties krietni vēlāk.

Arī līdz šim policija uzklaušoja iedzīvotāju telefona zvanus, pieņēma iedzīvotāju iesniegumus un pārbaudīja, cik ilgā laikā uz tiem reaģēts, bet līdz šim nebija neviena normatīvā akta, pamatojoties uz ko policistam varētu norādīt par nepamatotu kavēšanos uz izsaukumu un disciplināri sodīt.

Jaunie noteikumi nosaka iesniegumu un informācijas par noziedzīgiem nodarījumiem un citiem likumpārkāpumiem reģistrēšanas kārtību, apjomu, glabāšanas termiņus.

Noteikumi paredz, ka privātpersona iesniegumu un informāciju par notikumu policijai var iesniegt rakstveidā,

elektroniskā veidā vai mutvārdos. Noteikumi arī nosaka policijas darbinieka ierašanās laiku notikuma vietā pēc informācijas saņemšanas par notikumu atbilstoši personu vai sabiedrības drošības apdraudējuma pakāpei.

- Ārkārtas gadījumā policijai ir jāreaģē 15 minūšu laikā republikas pilsētās un 25 minūšu laikā novados pēc informācijas saņemšanas.

- Vispirms policija reaģē un dodas uz notikumiem, kas reāli apdraud personas vai sabiedrības drošību, personas veselību, dzīvību vai dzimumneapzūkāmību, kā arī nodara kaitējumu personas veselībai vai īpašumam, kur nepieciešama policijas tūlītēja rīcība, lai pārtrauktu notikumu, novērstu apdraudējumu vai kaitējumu, aizturētu likumpārkāpēju notikuma vietā.

- Vispirms policija dodas uz ceļu satiksmes negadījumiem, kuru rezultātā gājusi bojā persona vai arī ir bloķēta ceļu satiksme svarīgā ceļa posmā, kā arī ir izbēgusi aizturētā, arestētā, apcietinātā vai ieslodzītā persona.

- Policijai pilsētās 25 minūšu laikā, bet novados – 40 minūšu laikā jāreaģē uz notikumiem, kas jau notikuši un kuros policijas tūlītēja rīcība nevar novērst apdraudējumu vai kaitējumu, vai aizturēt likumpārkāpēju, bet kur var zust pēdas vai pierādījumi.

- Savukārt pilsētās 120 minūšu laikā, bet novados – 240 minūšu laikā policijai jāreaģē, ja saņemta informācija par notikumu, kas neapdraud personas vai sabiedrības drošību, veselību, dzīvību, dzimumneapzūkāmību, nerada kaitējumu personas veselībai vai īpašumam, bet kura pārtraukšanai vai novēršanai ir nepieciešama

policijas klātbūtne. Tas attieksies uz gadījumiem, kur policijas ierašanās laiks notikuma vietā nav būtisks, kā arī uz ceļu satiksmes negadījumiem, kur nav cietušās personas un nav traucēta satiksme.

Lai nodrošinātu ātrāku ierašanos notikuma vietā, kas ierindojama prioritārajos notikumos, policijas darbinieki būs tiesīgi atstāt notikuma vietu, kas nav tik svarīga.

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Balvu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas priekšniecība GINTA ZĀBELE atzīmē, ka arī agrāk policija nekavējoties reaģēja, ja saņēma informāciju par notiekošiem vai jau izdarītiem noziedzīgiem nodarījumiem. “Tagad policija reaģēs vēl ātrāk, atbilstoši jaunajiem noteikumiem,” viņa piebilst. Neapšaubāmi, policija vispirms ieradīsies uz notikumiem, kur ir apdraudēta personu dzīvība vai veselība.

Balvu iecirkņa teritorijā reti kad veidojas situācija, kad vienlaikus risinās vairāki noziegumi. Ir bijis gadījums, kad vienlaikus notikušas divas avārijas. Vienā negadījuma vietā ieradās ceļu policijas inspektori, bet uz otru izbrauca Kriminālpolicijas nodaļas darbinieki. “Saskaņā ar noteikumiem policijai ir tiesības izlemt, uz kuru notikumu izbraukt vispirms, uz kuru – pēc tam. To izlems Atbalsta punktā (agrāk dežurdaļā) dežurējošais virsnieks,” saka G.Zābele.

Kriminālpolicijas nodaļas priekšniecība atzīmē, ka noteikumos ir atrunāti arī gadījumi, kad policija notikuma vietā var ierasties arī vēlāk, proti, kad radušies nepārvarami šķēršļi.

Re, kā!

Pludo mājas apkārtnē

Foto - A.Krisanovs

Aizvadītajā nedēļā redakcijā iegriezās Vidzemes ielas 22 nama Balvos iedzīvotāja, kura vēlējas pievērst uzmanību pludojošajam mājas piebraucamajam ceļam. Viņa sūrojas, ka katru pavasari situācija atkarojas un iedzīvotāji nespēj piekļūt savai mājvietai pārplūdušo trotuāru un uz tiem novietoto automašīnu dēļ.

Apskatot daudzdzīvokļu nama Vidzemes ielā 22 apkārtni, patiesi ieraugām milzīgas peļķes. Pagalmā sastopam sētnieci, kura šeit strādā neilgi, tomēr zina stāstīt, ka plūdi šeit notiek katru pavasari. “Vienreiz mēģināju ūdeni nostumt malā, lai iesūcas zemē, taču blakus mājas iedzīvotājs ieteica to nedarīt, jo tad pārplūdišot pagrabi,” stāsta sētniece. Viņai piekrit arī nama iedzīvotājs Aivars, kurš situāciju skaidro ar to, ka notekūdeņu caurule atrodas diezgan dziļi zemē un, naktīs joprojām pieturoties salam, tā aizsalst, tādēļ ūdens nevar noplūst. Tiklīdz iestāsies siltāks laiks, problēma atrisināsies pati no sevis. Šim viedoklim piekrit arī p/a “San – Tex”, kas atbildīgs par notekūdeņu sistēmu pilsētā, vadītājs Uldis Sprudzāns: “Diemžēl tur neko nevar līdzēt, jāgaida siltuma iestāšanās. Tāda situācija šobrīd ir daudzviet.”

Savukārt mājas vecākais Igors Baikovs skaidro, ka jau labu laiku mēģina atrisināt šo problēmu. Nesen izsauktā p/a “San – Tex” brigāde notekūdeņu aku izsūknēja, taču ūdens turpināja krāties. I.Baikovs uzskata, ka kļūda pieļauta, izveidojot notekūdeņu sistēmu, un sola, ka jau šajā pavasarī kopā ar p/a “San – Tex” speciālistiem meklēs labākos risinājumus. Priekšlikumi viņam jau sagatavoti. “Kamēr nav sakārtota notekūdeņu sistēma, nebūs jēgas arī mājas piebraucamā ceļa asfaltēšanai,” uzskata mājas vecākais.

Joprojām uz ledus

Kā ierasts, arī šajā pavasarī darbojas tautas ticējums: jo plānāks ledus, jo vairāk zemledus makšķernieku. Vēl pagājušajā nedēļā, braucot gar Balvu ezeru, ievērojām, ka mūsu pilsēta šajā ziņā nav izņēmums. Tuvāk un tālāk bija manāmi salikuši zemledus makšķernieku stāvi, kuri par spīti jau caurspīdīgajam ledum, kas mijās ar atklāto ūdens lāmām, tomēr mēģināja izvilkt lielo lomu.

Tiesu lietas

Balvu rajona tiesas kalendārs aprīlī

Laiks	Lietas dalībnieki	Būtība	Tiesnesis
4. aprīlis 10.00	Nikolajs Dimitrijevs	KL 180.p.1.d. - zādzība	Simona Gmireka
4.aprīlis 11.00 –		informācija nav izpaužama	Arvis Garais
4.aprīlis 11.30	Jānis Ločmelis	KL 174.p.2.d. - cietsirdība un vardarbība pret nepilngadīgo	Simona Gmireka
10. aprīlis 10.00	Indra Kleine, Igors Boldāns, Antra Nikolajeva	KL 177.p.2.d. - krāpšana	Eduards Veiss
11. aprīlis 10.00	Igors Kravalis, Oļegs Baranovs,	KL 177.p.2.d. - krāpšana	Eduards Veiss
11. aprīlis 11.00	Arnolds Lipskis	KL 175.p.2.d. - zādzība	Arvis Garais
13. aprīlis 10.00	-	informācija nav izpaužama	Eduards Veiss
17. aprīlis 10.00	Agris Plešankovs	KL 260.p.3.d., 262.p. 2.d. - ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumi, autotransporta vadīšana reibumā, bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām	Eduards Veiss
17.aprīlī 14.00	Andris Salmanis	KL 180.p.2.d – atkārtota zādzība	Arvis garais
18. aprīlis 11.00	Igors Plešankovs	KL 180.p.2.d. - atkārtota zādzība	Arvis Garais
19. aprīlis 10.00	-	informācija nav izpaužama	Eduards Veiss
20. aprīlis 10.00	Andrejs Nikolajevs, Oļegs Šmagris – Bondars	KL 175.p. 2.d. - zādzība	Eduards Veiss
20. aprīlis 11.00	Benedikts Kozlovskis	KL 130.p.2.d. - tiši miesas bojājumi	Arvis Garais
23. aprīlis 10.00	Evita Saleniece	KL 179.p.3.d. - piesavināšanās	Eduards Veiss
24. aprīlis 10.00	-	informācija nav izpaužama	Eduards Veiss
25. aprīlis 10.00	Igors Plešankovs	KL 175.p. 3.d. - zādzība	Eduards Veiss
26. aprīlis 10.00	Kristaps Kotāns	KL 260.p.1.d. - ceļu satiksmes noteikumu pārkāpšana	Eduards Veiss
26. aprīlis	Vladimirs Noskovs	KL 190.p.1.d. - kontrabanda	Simona Gmireka
27. aprīlis 10.00	Rolands Plavnieks, Oļegs Baranovs, Jevgenijs Ivanovs, Jānis Belka, Vladislavs Grigorjevs, Artūrs Bārtušs, Aleksandrs Vlasovs, Aivars Purenš, Ivars Irbītis	177.p.1.d., 175.p.2.d. – krāpšana, zādzība grupā	Simona Gmireka

Civillietas. Aprīlī Balvu rajona tiesa plāno izskatīt vairāk nekā 30 civillietas, no tām 8 slēgtās tiesas sēdēs, par kurām informācija nav izpaužama. Aprīlī atklātās tiesas sēdēs Balvu rajona tiesa izskatīs 7 parāda piedziņas lietas, 4 uzturlīdzekļu piedziņas lietas, 3 SIA darbības izbeigšanas lietas, 2 lietas par darba tiesisko attiecību uzteikuma atzīšanu par prettiesisku un darba samaksas piedziņu, 2 zaudējumu piedziņas lietas un pa vienai lietai par mantojuma aizgādību, līgumsoda piedziņu, saistību izpildīšanu brīdinājuma kārtībā, juridiska fakta konstatēšanu, aizgādības tiesību atņemšanu, biedrības lēmuma atzīšanu par spēkā neesošu un pirkuma līguma atcelšanu.

Meklējam atbildi

Vai ūdens kļuvis aukstāks?

Aizvadītajā nedēļā redakcijai atrakstīja kāda māmiņa, kura vēlējas noskaidrot, kāpēc Balvu peldbaseinā ūdens kļuvis vēsāks. “Tagad baseinā ir vēss ūdens. Vedot bērnu uz peldēšanas nodarbībām, pēc tam mēnesi jācīnās ar klepu un iesnām. Pirms tam, kad ūdens bija siltāks, nebija tādu problēmu. Kāpēc tagad baseinā ūdens ir vēss? Godīgi sakot, negribas pat pašai apmeklēt baseinu. Es neesmu vienīgā neapmierinātā, tādēļ būšu pateicīga, ja aktualizēsiet šo problēmu,” raksta peldbaseina apmeklētāja.

Balvu Sporta skolas direktore Ludmila Beļikova nepiekrīt, ka peldbaseina ūdens temperatūra ir mainījusies. “Temperatūra regulējas automātiski. Tā visu laiku ir vienāda. Ūdenim jābūt 7 – 8 grādos siltam, mūsu peldbaseinā tā ir pat mazliet augstāka – aptuveni 8 – 9 grādi. Cilvēkiem var rasties subjektīva izjūta, ka ūdens kļuvis vēsāks, ja, piemēram, viņi pirms tam bijuši saunā vai karstā dušā. Savukārt bērni visdrīzāk saslimst tādēļ, ka pēc peldes, izejot ārā, neuzliek galvā cepuri,” situāciju skaidro L.Beļikova.

Īsumā

Sociālās iemaksas

Obligātās sociālās iemaksas tagad nav jāveic priekšlaicīgi un vecuma pensiju saņēmējiem. Valdībā apstiprināti grozījumi Ministru kabineta "Noteikumos par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no valsts pamatbudžeta un valsts sociālās apdrošināšanas speciālajiem budžetiem".

Turpmāk par nestrādājošiem invalīdiem iemaksas pensiju apdrošināšanai veiks līdz brīdim, kamēr viņiem piešķirs vecuma pensiju, tostarp priekšlaicīgi. Savukārt invaliditātes apdrošināšanai neveiks iemaksas par strādājošiem cilvēkiem (arī pašnodarbinātajiem), kuri saņem maternitātes, paternitātes un vecāku pabalstu, ja viņiem piešķirta valsts vecuma pensija, tostarp priekšlaicīgi.

Obligātās iemaksas bezdarba apdrošināšanai neveiks arī par tiem slimības, maternitātes un paternitātes pabalstu saņēmējiem, kuriem valsts vecuma pensija piešķirta priekšlaicīgi.

Slimnieku kopšana

Māte ir guloša 1. grupas invalīde, viņai ir 86 gadi. Meita viņu kopj, algotu darbu nestrādā. Vai šos gadus ieskaitīs meitas darba stāžā?

Likuma "Par valsts pensijām" pārejas noteikumu 1. punktā noteikts, ka līdz 1991. gada 1. janvārim laiku, kad kopj 1. grupas invalīdu vai cilvēku, kurš sasniedzis 80 gadu vecumu, ieskaita apdrošināšanas stāžā neatkarīgi no sociālās apdrošināšanas iemaksu veikšanas. No 1991. gada 1. janvāra līdz 1996. gada 1. janvārim laiku, kad kopj 1. grupas invalīdu vai cilvēku, kas sasniedzis 80 gadu vecumu, apdrošināšanas stāžā ieskaita tikai tad, ja ir veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas.

No 1996. gada apdrošināšanas stāžā ieskaita mēnešus, kuros veiktas vai bija jāveic apdrošināšanas iemaksas attiecīgajam sociālās apdrošināšanas veidam (piemēram, pensiju apdrošināšanai, invaliditātes apdrošināšanai). Tas nozīmē, ka sociālās apdrošināšanas pakalpojumu personām piešķir, ņemot vērā reģistrēto informāciju par to darba ienākumiem, turklāt neatkarīgi no tā, vai darba devējs faktiski veicis šīs iemaksas. Līdz ar to speciālais budžets sedza ievērojamas izmaksas, kas bija radušās darba devēju vainas dēļ. Tādēļ no 2011. gada 1. janvāra personas pensiju apdrošināšanai atkal ņem vērā tikai faktiski veiktās iemaksas.

Zini un izmanto

Par izmaiņām uzturlīdzekļu nodrošināšanā

Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija informē, ka šī gada 1. aprīlī spēkā stājušies:

☐ Grozījumi Ministru kabineta 2004. gada 20. jūlija noteikumos Nr.612 "Kārtība, kādā Uzturlīdzekļu garantiju fonda administrācija izskata iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksu un tam pievienotos dokumentus, kā arī izmaksā uzturlīdzekļus".

Grozījumi paredz, ka uzturlīdzekļi no Uzturlīdzekļu garantiju fonda personām tiks izmaksāti par iepriekšējo mēnesi, nevis par tekošo mēnesi, kā līdz šim. Personām, kurām uzturlīdzekļu izmaksa no fonda ir uzsākta līdz 2012. gada 1. aprīlim, paredzēts noteikt pārejas periodu līdz 2013. gada 30. aprīlim, kura laikā notiks pakāpeniska pāreja uz jauno uzturlīdzekļu izmaksas kārtību. Šajā pārejas periodā minētajām personām uzturlīdzekļi tiks izmaksāti katru mēnesi par dažām dienām (ne vairāk kā 5 dienām) vēlāk kā iepriekšējā mēnesī.

☐ Grozījumi Ministru kabineta 2009. gada 5. maijā noteikumos "Noteikumi par iesnieguma paraugu uzturlīdzekļu izmaksai un iesniegumam pievienojamajiem dokumentiem" paredz iesnieguma par uzturlīdzekļu izmaksu veidlapā precizēt informatīvo daļu, ka persona ir informēta, kādos gadījumos viņai ir jāziņo fonda administrācijai par tādiem apstākļiem, kas ietekmē viņas tiesības saņemt uzturlīdzekļus no fonda. Paredzēts arī papildināt veidlapā ietvertās piezīmes, kas attiecas uz iesnieguma iesniegšanu elektroniski.

☐ Grozījumi Uzturlīdzekļu garantiju fonda likumā. Grozījumi paredz vairākas izmaiņas, no kurām būtiskākās:

1. Iesniedzējam ir pienākums informēt fonda administrāciju par apstākļiem, kas ietekmē tiesības saņemt uzturlīdzekļus ne vēlāk kā triju darba dienu laikā no šo apstākļu iestāšanās dienas, iesniedzot attiecīgu iesniegumu, ja:

✓ bērns faktiski neatrodas iesniedzēja aprūpē;

✓ iesniedzējs vai bērns, par kuru veic uzturlīdzekļu izmaksas no fonda, izbrauc no Latvijas Republikas uz pastāvīgu dzīvi ārvalstī vai šim personām nav deklarētas dzīvesvietas Latvijas Republikā;

✓ parādnieks maksā uzturlīdzekļus iesniedzējam;

✓ iesniedzējs saņem ārvalstī piešķirtu pabalstu vai citu materiālo palīdzību, kas pēc būtības ir līdzīga Latvijas Republikā no fonda izmaksājamo uzturlīdzekļu izmaksai bērnam, par kuru tiek veikta uzturlīdzekļu izmaksa no fonda, uzturēšanai;

✓ tiesas nolēmums, uz kura pamata tiek veikta uzturlīdzekļu izmaksa no fonda, ir zaudējis spēku vai arī spēkā stājies jauns nolēmums par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, par kuru tiek veikta uzturlīdzekļu izmaksa no fonda, uzturēšanai;

✓ iestājušies citi apstākļi, kas ietekmē tiesības saņemt uzturlīdzekļus.

Iesniedzējam ir pienākums atmaksāt fondam no fonda izmaksātos uzturlīdzekļus un likumiskos procentus par nepamatoti izmaksātajām uzturlīdzekļu summām:

✓ ja iesniedzējs sniedzis apzināti

nepatiesas ziņas (lai saņemtu uzturlīdzekļus);

✓ ja iesniedzējs šajā likumā noteiktajā termiņā nav paziņojis par apstākļiem, kas ietekmē tiesības saņemt uzturlīdzekļus;

✓ kas izmaksātas pēc to apstākļu iestāšanās, kuri ietekmē tiesības saņemt uzturlīdzekļus.

2. Ja tiesas nolēmums, uz kura pamata tiek veikta uzturlīdzekļu izmaksa no fonda, ir zaudējis spēku sakarā ar to, ka spēkā stājies jauns tiesas nolēmums par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam, par kuru tika veikta uzturlīdzekļu izmaksa no fonda, uzturēšanai, iesniedzējam ir tiesības triju mēnešu laikā no dienas, kad stājies spēkā lēmums par uzturlīdzekļu izmaksu izbeigšanu, fonda administrācijai iesniegt noteiktas formas iesniegumu par uzturlīdzekļu izmaksu un tam pievienotos dokumentus. Ja fonda administrācija, izvērtējusi iesniedzēja tiesības saņemt uzturlīdzekļus no fonda, pieņem lēmumu par uzturlīdzekļu izmaksāšanu, iesniedzējam atbilstoši šim lēmumam izmaksājamo uzturlīdzekļu apmēru aprēķina, skaitot no dienas, kad uzturlīdzekļu izmaksa no fonda tika izbeigta.

3. Grozījumi paredz arī to, ka līdz iesniedzēja nāves dienai aprēķinātās un vēl neizmaksātās uzturlīdzekļu summas triju mēnešu laikā no šā apstākļa iestāšanās dienas ir tiesīgs pieprasīt un saņemt sakarā ar iesniedzēja nāvi ieceltais bērns, par kuru veic uzturlīdzekļu izmaksas no fonda, aizbildnis. Attiecīgā bāriņtiesa pēc fonda administrācijas lūguma ne vēlāk kā divu darba dienu laikā sniedz informāciju par to, vai attiecīgā persona ir sakarā ar iesniedzēja nāvi ieceltais bērns, par kuru veic uzturlīdzekļu izmaksas no fonda, aizbildnis.

Informē Latvenergo

Elektroenerģijai atkal Starta tarifs

1. aprīlī tiek atjaunota *Starta tarifa* patēriņa uzskaitē mājsaimniecībām, kas par pirmajām patērētājām 1200 kilovatstundām paredz norēķināties pēc samazinātās tarifa likmes jeb *Starta tarifa*. Sākot elektroenerģijas uzskaiti ar 1. aprīli, **pirmais norēķins pēc Starta tarifa likmes jāveic maijā, veicot apmaksu par patēriņu aprīlī.**

Klientiem ir iespēja pārbaudīt savu *Starta tarifa* patēriņa atlikumu *e-latvenergo.lv* vai saņemot informatīvu izziņu.

Visiem mājsaimniecību patēriņa objektiem pirmajām 1200 patērētājām kWh gadā piemēro *Starta tarifu* (populārākā tarifa T1 gadījumā - 0,0825 Ls/kWh), savukārt sākot ar 1201. kWh - *Pamata tarifu* (T1 gadījumā 0,1074 Ls/kWh).

Norēķinu kārtība

Vairums Latvijas mājsaimniecību par elektroenerģiju norēķinās pēc pašdeklarēšanās principa - tas nozīmē, ka mājsaimniecība fiksē skaitītāja rādījumu un aprēķina savu ikmēneša patēriņu un maksājuma summu. Šobrīd liela daļa klientu savām ērtībām izmanto *e-latvenergo.lv*, kur uzrādīts iepriekšējais patēriņš un arī aprēķināta samaksa.

Tieši tāda pati kārtība saglabāsies arī pēc 1. aprīļa, sākoties jaunajam tarifam. Klients, fiksējot savu skaitītāja rādījumu, veic savu elektroenerģijas maksājuma summas aprēķinu. *E-latvenergo.lv* lietotājiem šis aprēķins notiek automātiski.

Tā kā apmaksu par patērēto elektroenerģiju ir jāveic reizi mēnesī par iepriekšējo mēnesi, tad **aprīlī klientiem vēl ir jānorēķinās par martā (31. martu ieskaitot) patērēto elektroenerģiju** atbilstoši savam fiksētajam skaitītāja rādījumam un pēc sava tarifa (*Starta* vai *Pamata*).

Ar 1. aprīli klients sāk uzskaitīt patērētās kilovatstundas no jauna un par aprīli patērēto elektroenerģiju norēķinās maijā pēc *Starta* tarifa. Klientam nav nepieciešams papildus ziņot *Latvenergo* skaitītāja rādījumu 1. aprīlī, jo to automātiski aprēķinās norēķinu sistēma pēc klienta veiktā maksājuma.

Klientu iespējas sekot patēriņam un serviss

Klientiem vismaz reizi gadā pēc veiktas kontrolpārbaudes nosūta maksājumu pārskatu par pēdējiem 12 mēnešiem, kas ļauj ātrāk konstatēt iespējamās nesakritības patēriņa un norēķinu uzskaitē.

Lai ērti veiktu maksājumus un sekotu līdzī savam elektroenerģijas patēriņam un norēķiniem, klienti lieto uzņēmuma klientu servisa pakalpojumu - elektronisko norēķinu interneta lapu *e-latvenergo.lv*, reģistrējusi savu mobilā tālruņa numuru informatīvas izziņas (SMS) saņemšanai, kā arī izvēlējušies *Izlidzināto maksājumu*.

Izmantojot elektronisko norēķinu interneta lapu *e-latvenergo.lv*, iespējams ērti un uzskatāmi veikt norēķinus, kā arī sekot līdzī savam elektroenerģijas patēriņam. Veicot norēķinus mājas lapā, klienta patērētās kilovatstundas uzskaita automātiski, veicot aprēķinu pēc norēķina summas un attiecinot uz attiecīgo tarifu - *Starta* vai *Pamata*.

Savukārt, ja klienti ir reģistrējis savu mobilā tālruņa numuru SMS saņemšanai, viņu informē par pāreju no *Starta* uz *Pamata* tarifu.

Lai plānotu savu budžetu un varētu rēķināties ar noteiktām izmaksām, arvien vairāk klientu izvēlas *Izlidzināto maksājumu*, gada garumā ik mēnesi norēķinoties par summu, kas atbilst vidējam mēneša patēriņam.

Sociālais atbalsts iedzīvotāju grupām

Lai palīdzētu tām iedzīvotāju grupām, kam ir apgrūtināti materiālie apstākļi, piešķir norēķinu kartes sociāli mazaizsargātajiem iedzīvotājiem. Iepriekš atbalsts sniegts trūcīgajiem un maznodrošinātajiem iedzīvotājiem, šogad arī sociāli mazaizsargātas ģimenes ar bērniem.

Elektrības norēķinu kartes savas pašvaldības sociālajā dienestā var saņemt sociāli mazaizsargātās ģimenes ar bērniem:

1. daudz bērnu ģimenes (kas nav saņēmušas tarifa kompensāciju 2400 kWh patēriņam);
2. trūcīgās ģimenes ar bērniem (izņemot tās ģimenes, kas jau ir saņēmušas elektrības norēķinu karti par 500 kWh iepriekšējā gadā);
3. ģimenes, kurās aug bērni invalīdi;
4. ģimenes ar audžubērniem un aizbildniecībā esošiem bērniem.

